

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

BERETNING
OM
VEJLE KOMMUNALE SKOLEVÆSEN
FOR SKOLEÅRET 1949—50

BERETNING
OM
VEJLE KOMMUNALE SKOLEVÆSEN
FOR SKOLEÅRET 1949—50

VED
SKOLEDIREKTØR GRETE GLAHN

VEJLE
SCHWEITZERS BOGTRYKKERI
1950

Statens pædagogiske Studiesamling
København

*Vor skolevej forbinder
vor skole med vort hjem,
ad den vi siden finder
i al vor gerning frem;
thi skolevejen bærer
kun den, som altid lærer,
imod et frentidsmål.*

A. C. C.

SKOLEVÆSENETS TILSYN OG LEDELSE

Vejle skolekommission og skoleudvalg:

(til 31. marts 1950)

Borgmester *Willy Sørensen*, formand.

Fru *Anna Boesen*.

Typograf *Jens Engemand*.

Overlærer *Emil Jørgensen*.

Redaktør *Skytte Nielsen*.

Vejle skoleudvalg:

(fra 1. april 1950)

De 5 byrådsmedlemmer:

Borgmester *Willy Sørensen*, formand.

Bogtrykker *Ernst Nielsen*.

Typograf *Jens Engemand*.

Skoleinspektør *Bruun*.

Direktør *H. K. Sørensen*.

Vejle skolekommission:

(fra 1. april 1950)

valgt af byrådet

Borgmester *Willy Sørensen*, formand.

Bogtrykker *Ernst Nielsen*.

Typograf *Jens Engemand*.

Skoleinspektør *Bruun*.

Direktør *H. K. Sørensen*.

Redaktør *Skytte Nielsen*.

Stationsforstander *K. C. Rasmussen*.

Indstillet af forældrekredsene:

Fru købmand <i>Max Christiansen</i>	Gymnasiet.
Prokurist <i>Pagh Rasmussen</i>	Kirketorvets skole.
Stadsingeniør <i>Bollerup</i>	Langelinies skole.
Overassistent <i>Juul</i>	Nyboesgades skole.
Fru maskinmester <i>A. Larsen</i>	Søndermarksskolen.
Sognepræst <i>V. Hjorth</i>	Klostergades skole.

Skolekommissionens forretningsudvalg:

Borgmester *Willy Sørensen*, formand.
 Redaktør *Skytte Nielsen*.
 Sognepræst *V. Hjorth*.

Ungdomsskolenævnet pr. 31. marts 1950:

Herr *Jens Engemand*, typograf (valgt af Vejle skolekommission), formand.
 Herr *P. Osvang*, overlærer (valgt af Vejle skolekommission).
 Herr *Anker E. Hansen*, assistent (valgt af Vejle byråd).
 Fru *Anne Boesen* (valgt af Vejle byråd).
 Herr *Arne Tambo*, lærer (valgt af fælleslærerrådet).
 Herr *A. Fr. Gundelach*, overlærer (valgt af fælleslærerrådet).
 Herr *Otto Schachner*, direktør (valgt af Dansk Arbejdsgiverforening).
 Herr *Fr. Frederiksen*, byggeriarbejder (valgt af Arbejdernes Fællesorganisation).
 Herr *Martin Olsen*, assistent (valgt af Arbejdernes Oplysningsudvalg).
 Fru *Margrete Basse* (valgt af Vejle Husmoderforening).
 Frøken *E. Sørensen*, børnebibliotekar (valgt af Dansk Kvindesamfund).
 Fru *Marie Hansen* (valgt af Arbejdernes Kvindeforening).
 Skoledirektør *Grete Glahn* (tilsynsførende ved undervisningen i aften- og ungdomsskolen).
 Lærer *N. P. Christiansen* (sekretær og leder af ungdomsskolen).

Ungdomsskolenævnet pr. 1. april 1950:

Herr *Jens Engemand*, typograf (valgt af Vejle skolekommission), formand.
 Fru *Max Christiansen* (valgt af Vejle skolekommission).
 Herr *Anker E. Hansen*, assistent (valgt af Vejle byråd).
 Fru *Tinne Warburg* (valgt af Vejle byråd).
 Herr *Arne Tambo*, lærer (valgt af fælleslærerrådet).
 Herr *A. Fr. Gundelach*, overlærer (valgt af fælleslærerrådet).
 Herr *Otto Schachner*, direktør (valgt af Dansk Arbejdsgiverforening).
 Herr *Fr. Frederiksen*, byggeriarbejder (valgt af Arbejdernes Fællesorganisation).
 Herr *Evald Jacobsen*, pedel (valgt af Arbejdernes Oplysningsudvalg).
 Fru *Ruth Thomsen* (valgt af Vejle Husmoderforening).
 Frøken *E. Sørensen*, børnebibliotekar (valgt af Dansk Kvindesamfund).
 Fru *Marie Hansen* (valgt af Arbejdernes Kvindeforening).
 Skoledirektør *Grete Glahn* (tilsynsførende ved undervisningen i aften- og ungdomsskolen).
 Lærer *N. P. Christiansen* (sekretær og leder af ungdomsskolen).

Fælleslærerrådet:

Formand: Lærer *Viggo Knudsen*, Nyboesgades skole.
 Næstformand: Viceinspektør *Olaf Aastrup*, Nyboesgades skole.
 Sekretær: Lærer *Sv. Søgaard Andersen*, Langelinies skole.

Lærerrådene:

Formand for lærerrådet	
ved <i>Langelinies skole</i>	Viceinspektør Parkegaard.
ved <i>Nyboesgades skole</i>	Lærer N. P. Christiansen.
ved <i>Søndermarksskolen</i>	Lærer Stig Hedensted.
ved <i>Kirketorvets skole</i>	Overlærer L. P. Larsen.
ved <i>Klostergades skole</i>	Overlærer Chr. Clausen.
ved <i>Gymnasiet</i>	Lektor Poul Hansen.

Skolevæsenets administration:

Grete Glahn, skoledirektør.
Elna Mathiesen, kontorassistent.

Skolelederne:

<i>Langelinies skole</i>	Skoleinspektør Iver Kristensen.
<i>Nyboesgades skole</i>	Skoleinspektør H. Bruun.
<i>Søndermarksskolen</i>	Skoleinspektør Aksel Petersen.
<i>Kirketorvets skole</i>	Skoleinspektør Fr. Larsen.
<i>Klostergades skole</i>	Skoleinspektør Helen Sørensen.
<i>Gymnasiet</i>	Rektor Lars Nielsen.

Skolevæsenets pædagogiske og hygiejniske foranstaltninger:

<i>Skolelæge</i>	Læge Svend Tygstrup.
<i>Skolelæge</i>	Læge Chr. Maarssø.
<i>Skolesundhedsplejerske</i>	Sundhedsplejerske Karen Nielsen.
<i>Skolesundhedsplejerske</i>	Sundhedsplejerske Kamma Rainsbøl.
<i>Skolepsykolog</i>	Viceinspektør Arne Teilmann.
<i>Klinikchef</i>	Tandlæge Ida Christgau.
<i>Tandlægeassistent</i>	Tandlæge Ane Bjerresgaard Jensen.
<i>Klinikassistent</i>	Assistent Gerda Hendriksen.
<i>Klinikassistent</i>	Assistent Maja Vorting.
<i>Klinikelev</i>	Ebba G. Petersen.

For gymnasiets vedkommende henvises til skolens årsskrift

UNDERVISNINGEN OG BØRNETALLET

Efter de gældende skoleplaner falder Vejle kommunale skolevæsen i følgende hovedafdelinger:

- I. *Folkeskolen*, som består af
 - A. Grundskolen med 5 klassetrin og
 - B. Mellemskolen, som deles i
 - a) den eksamensfri mellemskole med 3 klassetrin og
 - b) eksamensmellemskolen med 4 klassetrin.
 Til eksamensmellemskolen er der knyttet en eetårig realklasse.
- II. *Gymnasieskolen*, der består af
 - A. Eksamensmellemskolen med 4 klassetrin.
Til denne er der også knyttet en eetårig realklasse.
 - B. Gymnasiet med 2 linier, en sproglig og en matematisk, der hver har 3 klassetrin.

For børn, der ikke kan følge den almindelige undervisning, skal der ifølge »Lov om Folkeskolen af 18. maj 1937« oprettes en særskilt undervisning.

Der oprettes ved kommunen hjælpeklasser, læseklasser og klasser for hørstumme og hørelidende i det omfang, som skolekommissionen finder fornødent.

Undervisningens ordning

Skoleåret går fra 1. april til 31. marts. I henhold til »Lov om Folkeskolen« af 18. maj 1937 gælder følgende bestemmelser for ind- og udskrivning af skolen:

Undervisningspligten indtræder ved skoleårets begyndelse for de børn, der på dette tidspunkt er fyldt 7 år. På begæring af den for barnets skolegang ansvarlige skal et barn, der inden skoleårets begyndelse er fyldt 6 år, optages i skolen, selv om det efter ovenstående regel endnu ikke er undervisningspligtigt.

Undervisningspligten ophører med udgangen af et skoleår for de børn, der på dette tidspunkt er fyldt 14 år.

Børn, der er ude over den undervisningspligtige alder, men som har begyndt undervisningen i mellemskolens 3. klasse, kan kun med skolekommissionens samtykke udskrives af skolen før denne undervisnings afslutning.

Undervisningspligtige og skolesøgende børn i Vejle den 31. december 1949.

	Fra Vejle kommune						Fra andre kommuner						Ialt
	Underundervisningspligtig alder		I undervisningspligtig alder		Overundervisningspligtig alder		Underundervisningspligtig alder		I undervisningspligtig alder		Overundervisningspligtig alder		
	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	
A. Kommunens skoler:													
1. Langel. skole	22	25	367	382	4								800
2. Nyboesg. skole	29	21	478	441	3	2			1				975
3. Søndermarkssk.	6	3	177	138	2	2							328
4. Kirket. skole	19		278		125				7		4		433
5. Klosterg. skole		11		268		119				8		9	415
6. Gymnasiet			27	18	43	34			18	11	45	28	224
Tilsammen	76	60	1327	1247	177	157			26	19	49	37	3175
B. Vejle taleskole			6	4					9	5			24
C. Seminariets øvels.	3	8	20	24				1	9	14			79
D. Private skoler:													
1. Frk. Seligmanns	7	4	48	62	8	18	9	6	111	132	51	37	493
2. Den katolske skole	4	1	24	41					10	9			89
Tilsammen	11	5	72	103	8	18	9	6	121	141	51	37	582
Ialt i samtl. skoler	90	73	1425	1378	185	175	9	7	165	179	100	74	3860
E													
1. Underv. i hjemmet													
2. Endnu ikke indm.													
3. Børn i udenbys sk.			6										
4. Uden underv. på gr. af vedv. sygdom													
5. I eksternatskolen			12	5									
Ialt undervisningspl. børn i Vejle			1443	1383									

Indenbys skolesøgende børn i samtl. skoler 3860 (tilg. 166)
 Udenbys skolesøgende børn i samtl. skoler 534 (tilg. 42)
 Elever i Vejle kommuneskoler 3175 (tilg. 92)
 Undervisningspligtige børn i Vejle 2803 (tilg. 71)

De undervisningspligtige børn udgjorde 9,64 % af Vejles indbyggerantal, der af folkeregistret var opgjort til 29.073 pr. 1. januar 1950.

Af undervisningspligtige børn i Vejle gik 91,64 % (1948: 92,18 %) i kommunens skoler.

Klasse- og børnetal ved kommunens skoler

Langelinies skole havde den 31. marts 1950 28 klasser; den 1. april oprettedes en ny 1. klasse, hvorefter skolen har 29 klasser med ialt 886 elever.

	Drengesklasser:		Pigesklasser:
Klasser:	<u>2.fmA</u>	Klasser:	<u>2.fmA</u>
Elever:	29	Elever:	35

	Fællesklasser:													
Klasser:	<u>2.fme</u>	<u>3.fm</u>	<u>1.fmA</u>	<u>1.fmb</u>	<u>5.a</u>	<u>5.b</u>	<u>5.c</u>	<u>5.d</u>	<u>4.a</u>	<u>4.b</u>	<u>4.c</u>	<u>4.d</u>	<u>4.e</u>	
Elever:	32	25	33	29	29	29	31	29	30	25	29	29	30	

	<u>3.a</u>	<u>3.b</u>	<u>3.c</u>	<u>3.d</u>	<u>2.a</u>	<u>2.b</u>	<u>2.c</u>	<u>2.d</u>	<u>2.e</u>	<u>1.a</u>	<u>1.b</u>	<u>1.c</u>	<u>1.d</u>	<u>1.e</u>
	29	28	29	30	32	32	33	29	32	33	35	33	34	33

Gennemsnit pr. klasse: 30,⁵⁵.

Nyboesgades skole havde 31. marts 1950 37 klasser. Den 1. april oprettedes en 1. eksamensmellems. klasse, så skolen har 38 klasser med 1027 elever.

	Drengesklasser:						Pigesklasser:	
Klasser:	<u>2.fmA</u>	<u>1.fmA</u>	<u>1.em.</u>	<u>3.f</u>	<u>1.b</u>	Klasser:	<u>2.fmb</u>	<u>1.fmc</u>
Elever:	27	28	34	25	35	Elever:	37	29

	Fællesklasser:											
Klasser:	<u>3.fm</u>	<u>1.fmb</u>	<u>5.a</u>	<u>5.b</u>	<u>5.d</u>	<u>5.e</u>	<u>4.a</u>	<u>4.b</u>	<u>4.d</u>	<u>4.e</u>	<u>4.f</u>	
Elever:	29	26	30	27	31	32	34	30	30	29	32	

	<u>3.a</u>	<u>3.b</u>	<u>3.d</u>	<u>3.e</u>	<u>2.a</u>	<u>2.b</u>	<u>2.d</u>	<u>2.e</u>	<u>2.f</u>	<u>1.a</u>	<u>1.d</u>	<u>1.e</u>	<u>1.f</u>
	26	30	30	26	26	25	27	30	27	33	35	33	35

	Hjælpeklasser:						Ordblindeklassen:	
Klasser:	<u>7.c</u>	<u>6.c</u>	<u>5.c</u>	<u>4.c</u>	<u>3.c</u>	<u>2.c</u>	Klasser:	<u>læ.kl.</u>
Elever:	18	18	16	12	12	10	Elever:	13

I gennemsnit pr. fm. klasse 29,³³, pr. grundskoleklasse 29,⁹², pr. hjælpeskoleklasse 14,³³, pr. ordblindeklasse 13, pr. em. klasse 34.

Søndermarksskolen havde 31. marts 1950 14 klasser. Den 1. april 1950 havde skolen ligeledes 14 klasser med 350 elever.

De almindelige klasselokalers antal er ikke forøget i tidsrummet 1942—1950. Systemet vandreklasser må desværre bruges i udstrakt grad, da lokalemangelen år for år gør sig stærkt gældende. Det, at mange børn skal vagabondere fra klasselokale til

10	1. mellemkoleklasser	-	419	-	-----	27,93
69	grundskoleklasser	-	2028	-	—	29,39
6	hjælpeklasser	-	86	-	—	14,33
1	læseklasse	-	13	-	—	13,00

Ialt 113 klasser med 3179 elever. (¹/₄ 1949: 109 kl. med 3014).

Klostergades skoles historie

For ikke at glemme skolernes historie, begynder man i år med Klostergades skole:

Den almindelige folkeskole, kaldet friskolen, havde sin første bygning bag rådhuset i en mindre bygning, der i 1841 blev udvidet ved en tilbygning. Læreren boede på skolen. 1853—54 opførtes en stor skolebygning med 2 etager af røde sten beliggende langs Klostergade, 1862 blev den udvidet med en tilbygning ligeledes på 2 etager.

Denne bygning med de takkede gavle blev sammen med den førnævnte gamle bygning anvendt til kommuneskole. Der var i adskillige år desuden lejligheder til 2 af byens lærere. Her blev indtil 1890 alle friskolens elever, både piger og drenge, undervist.

I 1890 blev den nuværende Klostergades skole bygget. Den havde 4 klasseværelser samt bolig for skoleinspektøren. Senere blev skoleinspektørens bolig omdannet til 2 klasseværelser og 1 lærerværelse.

1909 blev den i 1907 projekterede ombygning af skolen færdig. Der blev da 8 nye skoleklasser samt håndarbejdsklasse og gymnastiksal (over den nye badeanstalt).

SKOLEBYGNINGERNE

Almindelig oversigt

1. april 1950

	Betegnelse	Opførelsesår	Udvidelse eller ombygning	Ejendoms-skyld	Heraf grundværdi	Brandforsikring	
						Bygninger	Inventar
Langclines sk.	Lgl.	1902	1940 og 1946	385.000	83.000	880.575	72.005
Nybocsgades sk.	Nyb.	1917, 1921	1940	510.000	41.000	979.625	135.500
Søndermarkssk.	Sø.	1928	1940 og 1947	180.000	—	441.090	43.680
Kirketorvets sk.	Ki.	1881	1903 og 1935	210.000	38.300	90.000 308.000	58.870
Klostergades sk.	Kl.	1890	1909	290.000	50.000	354.943	62.460
Gymnasiet	Gy.	1932	1940	300.000	17.300	675.000	320.000

Gymnasiet havde den 1. september 1950 11 klasser med ialt 228 elever (127 drenge og 101 piger), hvoraf 44,3 bor udenfor Vejle kommune.

Gymnasieklasser:

<u>III s</u>	<u>III m</u>	<u>II s</u>	<u>II m</u>	<u>I s</u>	<u>I m</u>
14	17	14	18	15	24

Mellem- og realskoleklasser:

<u>r</u>	<u>4.m</u>	<u>3.m</u>	<u>2.m</u>	<u>1.m</u>
11	28	30	27	30

Gymnasiets skoleår går fra 1. august til 31. juli.

Alle klasser er fællesklasser:

Klasser: 3.fm 2.fm 1.fma 1.fmb 5.a 5.b 4.a 4.b 3.a 3.b

Elever: 18 32 22 20 25 25 25 23 26 27

Klasser: 2.a 2.b 1.a 1.b

Elever: 25 28 27 27

Gennemsnit pr. klasse: 25

Kirketorvets skole (drengene) havde 31. marts 1950 16 klasser, og det nye skoleår 1950/51 begyndte ligeledes med 16 klasser, hvori der var 442 elever.

Mellemskole- og realklasser:

Klasser: Ra Rb 4.ema 4.emb 3.ema 3.emb 2.ema 2.emb 1.ema 1.emb

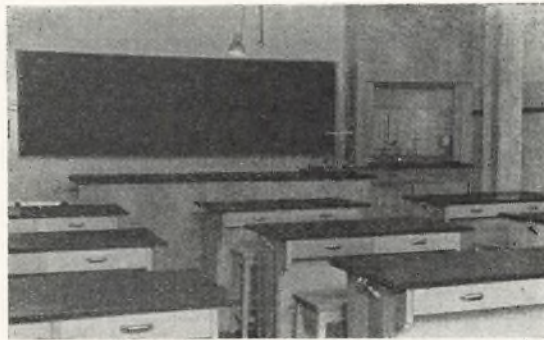
Arbejder og anskaffelser ved skolebygningerne

Foruden almindelige reparationer og vedligeholdelse af bygninger og lokaler er følgende arbejder udført og nyt inventar m. m. anskaffet:

Nyboesgades skole: Nye skoleborde til et klasseværelse, modernisering af inspektørens kontor, supplerung af inventar til familiekøkknet, gymnastiksalen og fysiklokalet.

Søndermarksskolen: Hovedreparation af kedlerne.

Kirketovets skole: Toiletter for lærerpersonalet og til pedellens lejlighed. 16 garderobeskabe. Udvidelse af fysiklokalet og modernisering med nye borde beregnet til elevforsøg. Ny varmekedel. Nye lamper i 6 lokaler.

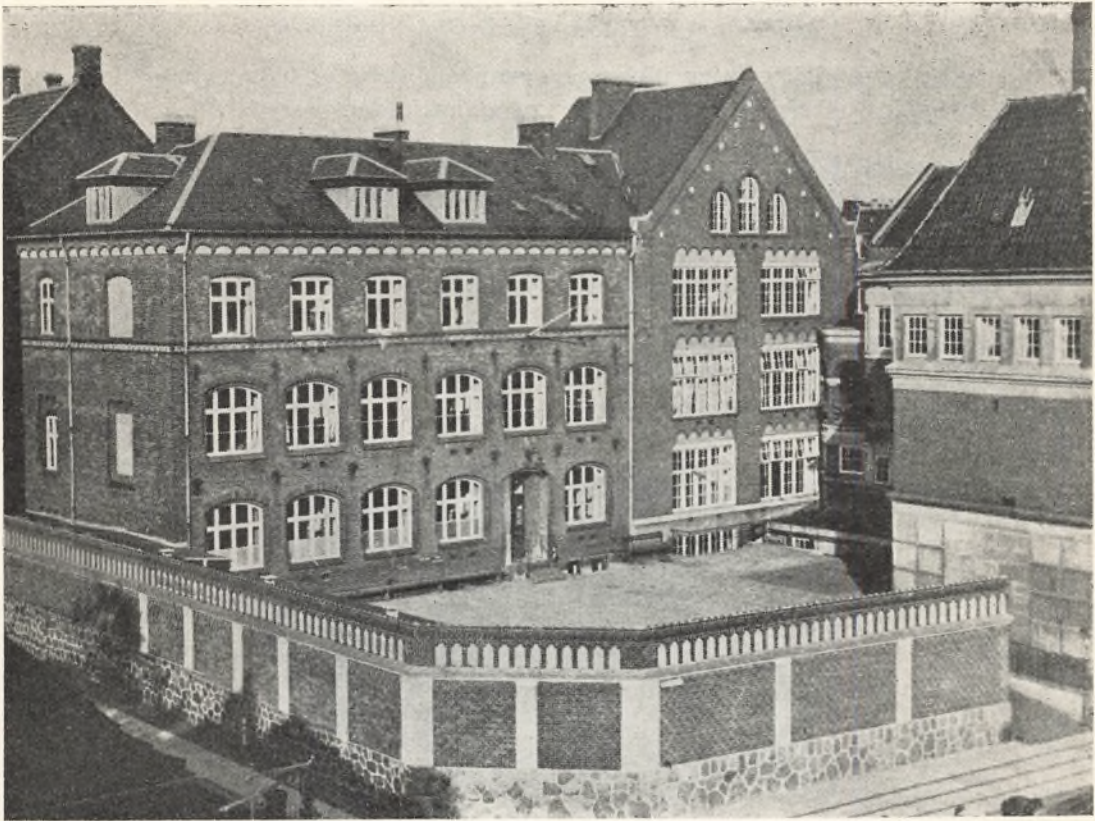

Kirketovets skoles nye fysiklokalet

Klostergades skole: 6 nye borde til håndgerningslokalet. 2 Bork-tavler og forhøjning med kateder til 2 klasselokaler. 2 nye og modernisering af de gamle skabe i naturhistorielokalet. Skamler til gymnastiksalen. Nye lamper i 6 klasselokaler. Inventar til lærerværelset. Gasvaskedel i vaskehuset.

Udlån af lokaler

Langelinies skole:	Teknisk skole, Vejle handelsskole, Jydsk handelsskole, Husmoderforeningen, Folkeligt oplysningsforbund, Vejle årskursus for lærere, »Børnenes Vel«s krisefritidshjem.
Søndermarksskolen:	Arbejdernes kvindeforening.
Kirketovets skole:	Vejle handelsskole, Arbejdernes aftenskole.
Klostergades skole:	Arbejdernes aftenskole, Vejle husmoderforening, Samfundstjenesten.

desuden et nyt lærerværelse og i kælderen baderum til skolens elever. I maj 1908 blev der i den gamle skole med de takkede gavle plads til den nyoprettede kommunale mellemskole for piger. Der blev begyndt med 3 klasser, men efterhånden blev flere klasser anvendt til mellemskolen. Resten havde folkeskolens andre klasser.

Under og efter 1. verdenskrig måtte den gamle skolebygning, og til sidst også flere klasseværelser i den nye skolebygning, forlades for at give plads til husvilde familier. Skolen fik husly på Kirketorvets skole, teknisk skole og andre steder.

1921 flyttede mellemskolen op i den nuværende bygning af Klostergades skole, hvor der blev plads, efter at Nyboesgades skoles nye tilbygning var taget i brug.

Folkeskolens klasser i Klostergade hørte til Langelinies skole indtil 1. november 1931. Underklasserne, 1.—5. klasse, og mellemskolen for piger dannede derefter en samlet skole. Efter at de husvilde havde forladt den gamle, røde bygning med de takkede gavle, blev den nedrevet.

Marie Kirketund.

Nyboesgades skole: Ungdomsskolen, Folkeligt oplysningsforbund, Arbejdsteknisk skole, Den danske væveskole, Vejle idrætsforening, Arbejderorkesteret, F. D. F. 1. kreds, Hjemmeværnet.

Vejle kommunale gymnasium: Teknisk skole, Lærerorkesteret.

Gymnastikforeninger under S. I. V. har benyttet gymnastiksalene i så stor udstrækning, som det har været muligt.

Uddeling af rationeringskort, valg m. m. har på forskellig måde lagt beslag på nogle af skolevæsenets lokaler.

MEDDELELSE OM ÅRETS ARBEJDER

Årsprøven og optagelsesprøven

Den skriftlige del af årsprøven afholdtes den 6. og 8. marts og den mundtlige den 25., 27. og 29. marts. Afslutningen på skoleåret fandt sted den 31. marts.

Ved optagelsesprøven til 1. eksamensmellemskoleklasse blev der optaget 101 drenge og 71 piger. Af de optagne elever var 26 drenge og 19 piger fra Langelinies skole, 35 drenge og 27 piger fra Nyboesgades skole, 16 drenge og 1 pige fra Søndermarksskolen, 16 drenge fra Kirketovets skole, 19 piger fra Klostergades skole, 2 drenge og 3 piger fra seminariets øvelsesskole, 3 drenge og 1 pige fra Katolsk skole og 2 drenge og 1 pige fra andre kommuner. Af disse var 1 dreng fra 2.f.m., 20 drenge og 5 piger fra 1.f.m., 80 drenge og 65 piger fra 5. kl. og 1 pige fra 4. kl.

Af de optagne elever kom 64 drenge i Kirketovets skoles, 32 drenge i Nyboesgades skoles, 64 piger i Klostergades skoles og 4 drenge og 7 piger i gymnasiets 1. eksamensmellemskoleklasse. 1 dreng rejste fra byen, inden skoleåret begyndte.

Mellemskole- og realeksamen

I marts 1950 var til mellemskoleeksamen indstillet 50 drenge og 52 piger. Af drengene fik 1 ug÷, 11 mg+, 14 mg, 14 mg÷, 10 g+. Af pigerne fik 1 ug÷, 11 mg+, 23 mg, 10 mg÷, 6 g+, 1 g. Til realeksamen var indstillet 36 drenge og 28 piger. Af drengene fik 2 ug÷, 4 mg+, 14 mg, 7 mg÷, 7 g+, 2 g. Af pigerne fik 2 ug÷, 1 mg+, 9 mg, 13 mg÷ og 3 g+.

Legater og præmier

Foghs legat til 12 drenge og 8 piger (44 kr. til hver) i Kirketovets og Klostergades skolars eksamensmellemskoleafdelinger blev givet til: Holger Carlsen, Ervin Christensen, Niels Eric Grunnet, Jørgen K. Hansen, Benny Knop, Poul Kristensen,

Karl Børge Laursen, Arne Ole Nielsen, Hans Nielsen, Knud Georg Hyldahl Nielsen, Oscar Plougmand, Karl Stokholm, Lissi Hveisel Hansen, Grete Risdahl Nielsen, Gudrun Andersen, Jytte Nielsen, Johanne Andersen, Else Kørschen, Ruth Mikkelsen og Carla Nielsen.

Det Schmidtske legat (48 kr.) til hjælp til en konfirmand blev givet til Henning Petersen 3m.a.

Lærer Julius Jørgensens boglegat (40 kr.) til den elev i de kommunale realskoler i Vejle, der får den største eksamen, tilfaldt i år Karen Margrethe Nielsen, R.b., der fik $ug\ddot{+}$, 14,67 points.

Elevforeningen for mellem- og realskolerne i Vejle.

Ved årsafslutningen den 31. marts opfordrede flhv. lærer Basse de afgående elever til at melde sig ind i foreningen og overrakte præmier som opmuntring til eleverne. Præmierne blev givet i form af en sparekassebog på 50 kr. til en elev i hver af realklasserne og en sparekassebog på 25 kr. til en elev i hver af 4. mellemskoleklasserne efter indstilling af skolernes lærerpersonale.

Præmierne tilfaldt følgende: Vilhelm Jørgensen, R.a., Niels Eric Grunnet, R.b., Kjeld Jensen, 4.m.a., Ole Barsøe, 4.m.b., Aase Rasmussen, R.a., Birgit Malberg, R.b., Lissi Hveisel Hansen, 4.m.a., Lis Jensen, 4.m.b.

Foreningen Nordens bogpræmier: Mogens Østergaard, 4.m.a., Aase Jørgensen, 4.m.a., Tove Mikkelsen, 4.m.a., og Grete Risdahl Nielsen, 4.m.b.

Boghandlernes bogpræmie: Egon Petersen, R.b., Inga Holt Sørensen, R.a., og Gerda Grimstrup, R.b.

Firma G. Andreassen: Gunvor Thomsen, 3.m.b., en pencil.

Det skolepsykologiske arbejde

Efter indstilling af skolelægerne og klasselærerne er der foretaget 98 skolepsykologiske undersøgelser. Antallet af undersøgelser på de forskellige skoler forholder sig således:

	Ki.	Kl.	Sø.	Lgl.	Nyb.	Kat. sk.	Ialt
drengene:	10		8	17	18	1	54
piger:		3	9	22	10		44
	10	3	17	39	28	1	98

Børnene fordeler sig over Klassetrin, som følger:

klasse:	1.	2.	3.	4.	5.	1.fm	2.fm	2.em	3.c	6.c	ialt
drengene:	34	7	3	2	1	3		1	1	2	54
piger:	27	3	5	5	3		1				44
	61	10	8	7	4	3	1	1	1	2	98

Af de undersøgte børn havde 23 (13 drenge og 10 piger) læse- og skrivevanskeligheder, 16 var hjælpeskolebørn (8 drenge og 8 piger), 4 blev anmeldt til Det sociale udvalg i henhold til lov om offentlig forsorg § 254, 2 var regneretarderede, 1 havde talefejl, 15 var ikke skolemodne (heraf blev 7 ikke-skolepligtige efter forhandling med hjemmet taget tilbage til $\frac{1}{4}$ 1950), 7 viste adfærdsforstyrrelse, og de 3 blev gennem skolelægen og hjemmets læge henvist til psykiatrisk konsultation, 2 blev ved børneværnets medvirken optaget på børnehjem; 6 blev indstillet til oversidning, 1 havde nedsat hørelse, 23 1. kl. børn var på forskellige områder lidt tilbage i udvikling og holdes under observation.

Endvidere er der foretaget stave-, læse- og retskrivningsprøver med de elever, der får ekstra hjælp i dansk.

Taleundervisning.

I skoleåret 1949—50 har 12 elever fået taleundervisning. De forskellige talefejl fordeler sig således:

	stammen	udtalefejl	læsp
drengene:	1	2	2
piger:		5	2

Ordblindeundervisning.

De lettere tilfælde af børn med læse- og skrivevanskeligheder får individuel undervisning i stavning, læsning, artikulation og lydøvelser på hold med 4 elever 5 gange om ugen i skoletiden.

På Langelinies skole underviser: overlærer Ingeborg Guldmann, lærerinde Agnes Jørgensen og lærer Rikstrup Hansen, på Nyboesgades skole: lærerinde Esther Nielsen, lærerinde S. Grau og lærer Viggo Knudsen, på Søndermarksskolen: lærerinde Anna Sofie Lübbert. — Følgende antal børn har fået denne ekstra hjælp:

	Lgl.	Nyb.	Sø.	Ki.	Kl.	ialt
drengene:	4	18	7	1		30
piger:	7	4	2		3	16
	11	22	9	1	3	46

2 drenge har fået ekstra hjælp i regning.

Arne Teilmann.

Læseklassen

Den 1. april 1949 oprettedes der på Nyboesgades skole en læseklasse for de elever, hvorman man skønnede, at ekstra læsning var for lidt hjælp. I klassen optoges 2 piger og 13 drenge, hvoraf 7 kom fra Langelinies skole, 4 fra Kirketorvets skole, 2 fra Søndermarksskolen og 2 fra Nyboesgades skole. Eleverne fordeler sig over følgende klassetrin: 1. fm 1 elev, 5. kl. 5 elever, 4. kl. 3 elever, 3. kl. 7 elever. Børnenes intelligenskvotient var i gennemsnit 98. Den laveste intelligenskvotient var 91 og den højeste 114. Eleverne får i klassen 20 ugentlige timers undervisning i dansk og regning og følger så vidt gøreligt de øvrige fag i normalklasserne. Undervisningen har været individuel. Foruden at have læse- og skrivevanskeligheder var de fleste regne-retarderede.

Eleverne trænede i bogstavgenkendelse, visuel og auditiv stavning, lydøvelser, artikulation, læsning og retskrivning.

Eleverne havde på grund af deres særlige vanskeligheder mistet lysten til skolens arbejde, men fik igen mod på arbejdet, da kravene, der blev stillet, ikke var større, end de kunne honorere dem.

Ved skoleårets afslutning kunne 1 elev føres tilbage til normalskolen, og 1 blev udskrevet af skolen.

Erling Klingbech Christensen.

At læseklassen er en værdifuld nydannelse, der har betydning for de børn, der går i den, godtgør bl. a. de standpunktsprøver, der bliver taget i diktat.

Der er for alle børnenes vedkommende fremgang med hensyn til ortografi, orden og skrift — ortografisk endog meget betydelig.

Nedennævnte eksempler er fra to prøver — den ene taget først på skoleåret, den anden som afsluttende prøve.

Diktaten lød således:

Sidste efterår var min broder og jeg ude på landet hos en husmand. Gå du kun ud i haven efter nogle kirsebær, sagde han til min broder. Her er en stor kurv. Du vil nok lade være med at gå og svinge med den. Om lidt kan du gå ind i stuen og give min datter den. Men du må gerne tage lige så mange kirsebær, du vil have.

April 1949: siste får vrr min og jeg ud lander en huslan. går du kun ud i han faam nåte kle. sa han til min ma. Her er en lam med gd ag op let du går en i den, dne m tan så m du k.

Marts 1950: 3 fejl.

April 1949: sider efar rar min bor og peg ude påe landet has en hunad. gå du hun udu i haven efde lon shabar, sade han til min narder. har er en stor hor. duo na ud bade, nær mæ at bā og sennæ den. On let han du gå er i stuen og gsaa men dad den. men Deu ng gade sa ta ti så man shæbld du nu hae.

Marts 1950: 12 fejl.

April 1949: sitte e Han g i stunne gi den. n du n min H.

Marts 1950: 5 fejl.

April 1949: stite vfar ver ni og ja ud på hos en hunad. gå de kon ud efter han til en nerd og ned den let du gå i sune ag give nin den. du nå g sel så du la.

Marts 1950: 10 fejl.

April 1949: sit efår var min vro og ya u — de lante gos en husman. gå du gon ud i haven ef nole gerester, sa han til min moder. Her er en sto kon du vll gla med på at ser med den. Om let km du gå i stu og gir min date den. men du må gerne sle tal lige sm ma kisvg de v har.

Marts 1950: 10 fejl.

Skolekøkkenundervisning

Skolekøkkenundervisningen på Nyboesgades skole har omfattet 156 piger (fra Nyboesgades skole og Søndermarksskolen) fra 1.f.m, 2.f.m, 3.f.m, 6. og 7. hjælpe-skoleklasse.

Udgiften til varer har været 2345,75 kr. I gennemsnit pr. elev 15,04 kr. pr. år eller 11,14 øre pr. elev pr. lektion.

Skolekøkkenundervisningen på Langelinies skole har omfattet 138 piger fra Langelinies skoles 1., 2. og 3.f.m klasser samt Klostergades skoles og Gymnasiets 4.e.m. klasse.

Udgiften til varer har været 1995,63 kr. I gennemsnit pr. elev pr. år 13,77 kr. eller 9,7 øre pr. elev pr. lektion.

Færdselsundervisning

For at forbedre skolebørnenes trafikfærdigheder blev der i skoleåret 1949—50 etableret et samarbejde med politiet. Foruden lærerpersonalets vejledning, der bliver ydet i alle klasser, når lejlighed gives, underviste politiet velvilligt 4. klasserne ved alle kommunens skoler i politivedtægter, færdsels- og motorlære. Undervisningen foregik for de fire skolers vedkommende i de respektive skolers gymnastiksale og Lgl. i sangsalen. Her vistes og forklarede betydningen af de forskellige vejrtavler, ligesom børnene ved at se på et meget stort billedkort, der forestillede et torv, lærte at gøre rede for færdselsreglerne for den gaende-, cyklende og kørende trafik.

De assisterende var: Politiassistenterne N. V. Jensen, V. Laursen og P. J. Petersen og overbetjentene Dagaard Petersen og Jens Hansen.

Det er meningen at fortsætte og eventuelt udbygge dette samarbejde i det håb, at det kan hjælpe med til, at antallet af færdselsulykker formindskes.

Erhvervsvejledende møder

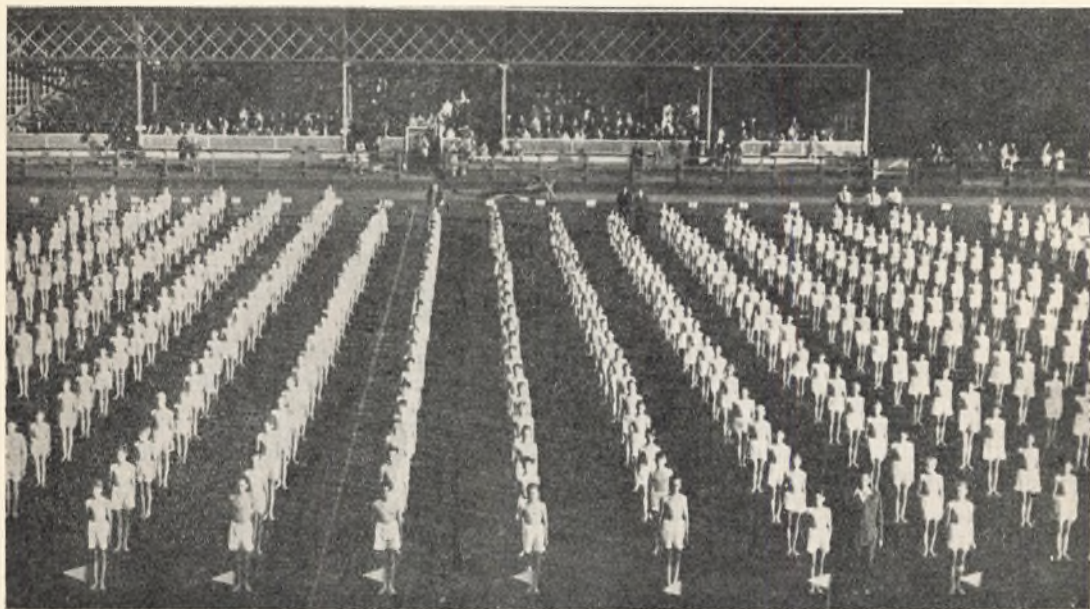
Også i år er der afholdt erhvervsvejledende møder for at række de elever, der ved skoleårets slutning skal forlade skolen, en hjælpende hånd, når det vanskelige valg: Hvad skal jeg være? skal træffes.

Møderne blev afholdt på Nyboesgades skole — den 24. og 30. januar — henholdsvis for piger og drenge med deres forældre. Mødet for pigerne blev afholdt i samarbejde med Dansk kvindesamfund. Salen var begge aftener fyldt af forældre og børn, der med stor interesse lyttede til gennemgangen af vilkårene for forskellige fag.

Pigerne blev orienteret i stillinger som ekspeditrice, lærerinde, gartner, sygeplejerske, dameskræderinde, børnehavelærerinde, husassistent, frisør og toldassistent, mens drengene fik besked om murer-, mekaniker-, tømrer-, maler-, typograf-, handels- og kontorfaget.

Eleverne i 3.f.m. har desuden i årets løb besøgt flere virksomheder og værksteder.

Gymnastikopvisning på stadion

Som et led i de festligheder og opvisninger, S. I. V. havde arrangeret i anledning af foreningens 25 års jubilæum, var 1200 skolebørns gymnastikopvisning på Stadion den 9. juni.

Det var et smukt syn at se de mange gymnaster marchere ind på Stadions grønne plæne med tolv faner i spidsen, pigerne i smukke, blå dragter og drengene i hvide shorts. Sidst gik folkedansere fra Kirstine Seligmanns skole. Skoledirektøren åbnede stævnet med at takke S. I. V., fordi de yngste også måtte være med i jubilæumsfestlighederne. Så tog drengene fat under lærer Hougaards dygtige ledelse og

gennemførte deres dagsovelse med stor samtidighed og ensartethed. Siden var det pigernes tur. Deres opvisning foregik med musikledsagelse. De viste en serie øvelser, ofte med ret vanskelige overgange, men alt gik fint under frøken Thyra Sørensens udmærkede ledelse. De mange lærere og lærerinder, der havde gjort et stort arbejde med at undervise den enkelte klasse til opvisningen, fik på selve dagen løn for deres indsats ved at se de flinke børn.

Observatoriet

Sirius-observatoriet har i sin 2. sæson (1. september 1949—30. april 1950) haft 1065 besøgende (1948—49: 627), deraf 269 i hold fra skolerne. Den store fremgang i besøgstallet skyldes sikkert for en væsentlig del, at skolekommissionen fra 1. september 1949 nedsatte billetpriserne til det halve, således at et besøg på observatoriet nu koster 50 øre, hold på 10 eller derover 25 øre pr. deltager og årskort 5 kr. Elevhold fra byens skoler har gratis adgang.

Observatoriet har i år erhvervet en samling astronomiske lysbilleder (ca. 400), der anvendes ved undervisningen af elevholdene og ved foredrag for gæsterne i tilfælde af usigtbart vejr. Observatoriets samling af billeder og stjernekort er også en værdifuld hjælp og ligeledes forskellige modeller og apparater, der viser planeternes størrelsesforhold og afstande fra solen, deres bevægelser, sol- og måneformørkelser m. m.

Bogsamlingen (en almanaksamling på ca. 750 numre og ca. 175 bind forskellig astronomisk litteratur) har modtaget gaver fra elektro-installatør N. A. Møller-Nicolaisen, ingeniør Chr. Jacobsen, lokomotivfører Vaaben, Nyborg, og professor Bengt Strömngren.

Der har været afholdt et kursus i astronomi for begyndere, arrangeret af Vejle astronomiske forening, »Sirius«, og medlemmer af samme forening har nogle gange anvendt kikkerten til fotografering og til observation af variable stjerner.

R. Kristiansen.

Lejrskole, ekskursioner og skolerejser

Lejrskolens idé er denne at lære børnene at komme i kontakt med naturen, at lukke deres øjne op for det liv, der leves ude på landet af mennesker, dyr og planter, at give dem interesse og viden om den egen, de i lejrskoletiden besøger, at give dem kærlighed til deres land og lyst til at lære det at kende. Den særegne undervisningsform som er lejrskolens, det liv, der leves med lærer og kammerater, kan ikke undgå at give det enkelte barn en arbejdsglæde, en lyst til samarbejde, en trang til aktivitet, som rækker langt ind i dagliglivet, når lejrskoleopholdet er forbi.

Lejrskole:

3.f.m., Nyboesgades skole, 19.—24. august »Louisenlund«, Endelave, leder: Viceinspektør Aastrup.

3.e.m.a., Klostergades skole, 24.—27. august, »Børnenes Vel«, Hvidbjerg,

3.e.m.b., Klostergades skole, 24.—27. august, »Børnenes Vel«, Hvidbjerg, ledere: Lærerne J. Udesen, H. Nielsen, D. Dammeyer og R. Nedergaard.

Ekskursioner:

4.e.m.b., Kirketovets skole, 25.—26. maj. Silkeborg—Viborg, leder: Lærer Th. Jensen.

4.e.m.a., Kirketovets skole, 20.—21. maj. Kaløvig-egnen, leder: Lærer Heidemann-Jacobsen.

I.m., Gymnasiet, 30. april, Vejle-egnen, II.m., Gymnasiet, 15.—19. august, Bornholm, leder: Adjunkt Larsen.

4.e.m.a.+b., Klostergades skole, 23. september, Århus, leder: Viceinspektør G. Nielsen og lærerinderne J. Breum og Helga Nielsen.

2.e.m.a.+b., Klostergades skole, 14. september, Odense, ledere: Overlærer Marie Kristensen, lærerinde E. Agner og lærer Tambo.

Skolerejse:

3.f.m., Søndermarksskolen, 15.—22. maj, Borås, leder: Lærer N. O. Nielsen.

3.f.m., Nyboesgades skole, 15.—22. maj, Borås, ledere: Skoleinspektør Bruun og lærerinde Elisa Møller.

2.f.m.a., Nyboesgades skole, 19.—23. september, København,

2.f.m.b., Nyboesgades skole, 19.—23. september, København,

7.c., Nyboesgades skole, 19.—23. september, København, ledere: Lærerne Johs. Rasmussen, N. P. Christiansen og lærerinderne Esther Nielsen, Sørenne Grau og Helga Iversen.

4.e.m.b., Kirketovets skole, 10.—13. september, København—Helsingør, Helsingborg, leder: Lærer Poul Andersen.

3.e.m.b., Kirketovets skole, 12.—19. juli, Hirtshals—Kristianssand, Setesdalen, leder: lærer Skov-Petersen.

2.f.m.a., Langelinies skole, 1.—5. september, København, leder: Lærer Dennert Nielsen.

2.f.m.a., Langelinies skole, 1.—5. september, København, leder: Overlærer Johs. Elmholt.

3.f.m., Langelinies skole, 15.—23. maj, Borås, ledere: Lærerinde Anna Rasmussen og overlærer Elmholt.

Klasseudveksling — Borås—Vejle

Efter flere forhandlinger mellem skoleledelsen i de to venskabsbyer besluttede man at realisere venskabsbytanken med klasseudveksling af de to byers 8. klasser.

Søndag den 15. maj tog 56 glade, men trætte drenge og piger fra Borås og deres 4 ledere ophold i Nyboesgades skole. Her skulle de sove i gymnastiksalene, mens maaltiderne indtoges i festsalen, hvor der ogsaa de fleste aftener

var underholdning. Næste morgen var de paa banegaarden for at ønske deres vejleviske kammerater god rejse; da rejste 64 forventningsfulde piger og drenge med deres 5 ledere over Frederikshavn—Gøteborg til Borås.

For begge holds vedkommende var der lagt et omfattende program. Det danske besøg i Borås og de svenskes visit i Vejle skulle forme sig som en god kombination af »at gavne og

fornøje«. Børnene skulle dels gennem undervisningstimer, dels på udflugter i byen og omegnen lære venskabsbyens sprog, forhold og jævnaldrende kammerater at kende.

De ledsagende lærere oplyste gennem foredrag og lysbilleder de ældste klasser i de kommunale skoler om byen og landet, de repræsenterede.

Gæsterne fra Borås var på følgende udflugter:

- 1) en eftermiddag på bustur i Vejledalen til Haraldskær, Faarupsø og Jelling efter indbydelse fra den lokale afdeling af foreningen »Norden«.
- 2) en heldagstur til Fredericia,
- 3) en eftermiddag med tog til Munkebjerg,
- 4) en eftermiddag og aften gæst i jævnaldrende kammeraters hjem og
- 5) en eftermiddag på bustur til Christianshåb mejeri, den jydsk idrætsskole, station og Nørremarken.

Afskedsaftenen viste Boråserne gennem de mange danske sange, de kunne synge, hvor stort udbyttet havde været af ugens danske påvirkning.

Skoleinspektør Bruun, overlærer Elmholt, lærerinderne Anna Rasmussen og Elisa Møller, samt lærer N. O. Nielsen var Vejlebørnernes ledere.

Skoleinspektør Bruun beretter:

Turen gik over Frederikshavn, og selv om Kattegat ikke var helt skikkeligt den dag, var børnene dog ikke mere medtaget, end at de kunne nyde indsejlingen til Göteborg.

Ved landgangen på svensk jord blev vi budt velkommen af skoledirektør Hammer og skoleinspektør Söderberg, der var rejst til Göteborg for at sørge for, at vi kom med det rigtige tog.

I Borås blev vi indkvarteret i en stor villa, der blev anvendt som skolerejseshjem, og da børnene den følgende dag blev indkvarteret privat, havde lærerne villan for sig selv.

Tirsdag eftermiddag kørte vi en tur i omegnen, for at børnene kunne få et indtryk af svensk natur. Boråsegnen hører ikke til Sve-

riges smukkeste egne, men er typisk svensk med sine skovtragter og småsøer.

Onsdag morgen byttede vi elever med vore svenske kolleger, og jeg tror nok, at man fra alle sider var spændt på, om forsøget skulle lykkes. Det er klart, at der ikke kunne blive tale om nogen virkelig tilegnelse af et andet sprog på så få dage, selv om det er et »broder-

Skolepiger fra Bords

sprog«, men der var tydelig fremgang at spørre. Emnerne for undervisningen blev især hentet fra de to landes litteratur, historie og geografi, og vi var fra både svensk og dansk side yderst tilfredse med at undervise hinandens elever. Vi fik et godt indtryk af skolevæsenet i Borås og konstaterede, at svenske skoler m. h. t. materiel er særdeles vel udstyret, men vore brødre »hinsidan« har jo også i adskillige år »ligget lunt i svinget«.

Skønt børnene ellers boede og spiste i private hjem, blev middagen indtaget på skolerne, hvor eleverne i husgerning både tilberedte og serverede maden for os, og det var ganske interessant at se de svenske drenge lave mad og servere; i Sverige er husgerning også et fag, som drengene skal lære.

Medens formiddagene var optaget af undervisning, blev eftermiddagene anvendt til udflugter, besøg på forskellige institutioner, fodbold og svømning, og man vil kunne forstå, at vi lærere og lærerinder var glade for, at »natten var vor egen«, ligesom vi var yderst tilfredse

Folk skolinspektør Hammer spiller fodbold med drenge fra Vejle

med, at vi kunne indtage vore måltider på Gustav Adolfskolen, hvor økonomaen sørgede ganske udmærket for os.

Den officielle afskedsfest var henlagt til fredag aften, og en af byens største sale var ved den lejlighed fyldt af børn og værter, ligesom skolevæsenet og bystyrelsen var talrigt repræsenteret. Et orkester på henved 100 børn leverede musikken, og det var fantastisk så godt, de spillede. Resten af aftenen blev en rigtig »Norden-aften« med nordiske sange, overrækkelse af hinandens flag, taler fra svensk og dansk side; det blev en fest, vi sent vil glemme.

Programmet for vort besøg var måske lidt fyldigt, men organisationen var i orden, alt var der tænkt på, og vi mødte en enestående venlighed og gæstfrihed fra alle sider. I første række må vi adressere vor tak herfor til bystyrelsen i Borås og den derværende afdeling

af foreningen »Norden« og ikke mindst til vore svenske kolleger.

Søndag morgen gik rejsen til Gøteborg, hvor børnene var på rundfart i kanalerne samt i den nærmeste omegn, ligesom de også nåede at komme på »Liseberg«, Gøteborgs Tivoli. Efter overnatning på vandrerhjem i Gøteborg stod vi mandag morgen igen på »Sessan«s dæk og fik den mest skikkelige hjemtur, man kan tænke sig. Toldeftersynet i Frederikshavn gik hurtigt, skønt børnene havde fået en mængde gaver af deres svenske værter, og det var nogle glade børn, der hen på aftenen nåede Vejle, hvor forældre og søskende var mødt op for at tage imod de hjemvendende.

Vi, der havde haft ansvaret for børnene i de 8 dage, turen varede, var glade og taknemmelige for at være kommet hjem med børnene i god behold. Intel uheld af nogen art havde kastet skygger over den dejlige oplevelse, det er, at være gæst i Borås. *H. J. Bruun.*

Skolebørn fra Vejle på udflugt til „Majblomman“

Friluftsskole og feriekolonier

Selskabet »Børnenes Vel«, hvis formand er skoledirektør Grete Glahn, havde som tidligere år sammen med skolevæsenet oprettet en friluftsskole på selskabets feriehjem på Hvidbjerg. Sommeren 1949 var der for første gang også friluftsskole på selskabets anden feriekoloni »Louisenlund«, Endelave. Det var fortrinsvis svagelige børn, der i arets løb havde haft hyppige eller langvarige forsømmelser eller som af

skolelærerne var indstillet, der fik ophold på kolonien. Der blev på disse hold hver dag undervist 2 timer — henholdsvis i dansk og regning. Foruden friluftsskolerne var der på begge kolonier elever fra kommuneskolerne på sommerferieophold.

Ialt var 341 piger og drenge fordelt på 6 hold »Børnenes Vel«s gæster. Varigheden for hvert hold var 3 uger.

Udgifterne var: 19.443.56. (heri kun udgifterne til børnenes ophold, ikke vedligeholdelse af bygninger, assurance m. m.)

Beretning fra Hvidbjerg:

På grund af pinsen tog sygeholdet først kolonien i besiddelse den 4. juni. 53 piger tog fra Vejle i strålende sommervej. Ved ankomsten var der, navnlig hos »veteranerne«, jubel over de fine, nye køjer, de skulle indvi. Af de 18 dage, børnene var derude, var de 14 dage fint sommervej, dog var aftenerne meget kølige. Den 10. juni badede børnene første gang, derefter badede de, når temperaturen tillod det, ialt 9 gange. Sct. Hans aften havde kolonien stort bål på stranden.

Sundhedstilstanden var god — humøret højt — ingen hjemvé. — Den gennemsnitlige vægtforøgelse 1.115 kg.

Den 25. juni skiftedes hold. 62 glade piger kom til kolonien i varmt, strålende solskin — ialt havde dette hold 17 solskinsdage. De øvrige dage var varme, men med tordenregn af og til. Børnene badede 55 gange. Den 14. juli var der afskedsfest under de traditionelle former. Den 15. juli havde kolonien besøg af norske, svenske og finske gæster fra Vejles nordiske venskabsbyer. — Besøget var ordnet gennem »Ungdommens Fællesråd«. Besøget var en oplevelse såvel for gæsterne som for alle på kolonien. Der serveredes middag for gæsterne. Børnene optrådte og sang for gæsterne, der gjorde gengæld ved at synge for dem og forære dem slikpinde. Sundhedstilstanden var glimrende, humøret fint og ingen hjemvé. Vægtforøgelsen i gennemsnit var for holdet 1 kg.

Sommerens sidste hold bestod af 55 drenge. I denne periode var vejret mindre stabilt. I 10 dage var det solskin, resten af tiden var det bygevej eller dagregn. Nogle af drengene led stærkt af hjemvé, men heldigvis var vejret i begyndelsen godt, så de fleste kom hurtigt over det. Børnene badede 34 gange, og sundhedstilstanden var god. Gennemsnitlig vægtforøgelse 1,405 kg.

Esther og R. Engberg Petersen.

Beretning fra »Louisenlund«:

Skoleholdet var på 50 drenge, der ved ankomsten var plaget af bylder, sår og betændelse; der gik daglig flere timer med at rense og forbinde, men det meste var i orden inden hjemrejsen. Drengene viste en for bybørn usædvanlig interesse og kærlighed for fuglelivet på de delvise reservater. Vejret var fint det meste af tiden. Vægtforøgelsen: 0,9 kg.

1. feriehold var på 61 drenge fra 12—15 år. Vejret var meget fint med kun en enkelt regnvejrsgang. Drengene var iøvrigt optaget af hulebyggeri i skoven. Flere timer gik dog hver dag med sport og badning.

Sundhedstilstanden var god. Vægtforøgelsen: 1,38 kg.

2. feriehold var på 60 piger fra 12—15 år. Vejret var meget fint med undtagelse af de sidste 3—4 dage; storm og regn bidrog til at samle mange om pejsen til oplæsning, sang og dans.

Sundhedstilstanden var god, trods et vældigt indhug på parkens æbler. En af pigerne måtte desværre sendes på sygehus med en brækket arm.

Vægtforøgelsen: 1,81 kg.

Lærer Johs. Rasmussen og frue var medhjælpere på ferieholdene.

Karen Ingeborg og Arne Tambo.

Statistik over benyttelsen af skolebibliotekerne

Udlånsbibliotekerne

	bogbestand			udlan			lånere
	fagl.	skl.	ialt	fagl.	skl.	ialt	
Langelinies skole	1.133	1.654	2.787	2.594	6.900	9.494	346
Nyboesgades skole	1.141	1.654	2.795	3.252	5.864	9.116	282
Søndermarksskolen	608	748	1.356	2.351	6.136	8.487	230

Læsestuerne

Langelinies skole 217 bd. fagl. antal besøg fra $\frac{1}{9}$ — $\frac{28}{2}$: 1.164

Nyboesgades skole 159 bd. fagl. antal besøg fra $\frac{1}{9}$ — $\frac{28}{2}$: 1.991

Søndermarksskolen. 186 bd. fagl.

Læsestuerne har været åbne i fritiden de fem første af ugens dage fra $\frac{1}{9}$ — $\frac{28}{2}$, og bogbestanden i udlånsbiblioteket er benyttet også på læsestuerne i disses åbningstid.

Børnebespisningen

Den kommunale børnebespisning påbegyndtes tirsdag den 1. november 1949 i Frelsens hærs lokaler, Staldgaardsgade, Vejle.

Fraregnet ferierne og de enkelte fridage har der været bespisning hver søgnehed i perioden indtil fredag den 24. marts 1950, ialt 106 dage.

Bespisningen omfattede kun middagsmad, og der blev hver dag serveret en ret varm mad, fire gange egentlig forret og to gange egentlig efterret. Der har af praktiske grunde ikke været nogen fast spiseseddel for den enkelte uge, men køkkenet har kunnet præstere følgende retter: sødgrød, bygvandgrød, sødsuppe, kærnevælling, bygvælling, hvidkålssuppe, grønkålssuppe, kørvelsuppe, urtesuppe, gule ærter, lobes-cowes, knækpølser eller medisterpølse med stuede kartofler samt boller i selleri med porrer, gulerødder og kartofler.

I bespisningen deltog 455 børn, og der blev ialt gennem hele perioden serveret 48.230 portioner mad.

Den daglige ledelse var overdraget overlærer L. P. Larsen. Fru Else Nielsen forestod madlavningen.

Tilsynet med børnene var fordelt mellem kommunelærerne Skov-Petersen, Oskar Møller, Heidemann Jacobsen, Lisberg Hansen, Kaas Rasmussen og Poul Andersen.

Driftsudgifterne ved bespisningen beløb sig til 33.195,19 kr., og den daglige udgift pr. barn har saledes gennemsnitlig andraget 68,83 øre.

Af udgifterne er 5.622,00 kr. anvendt til et nyt gulv i spiselokalet. Fradrages dette beløb, bliver de ordinære driftsudgifter 27.573,19 kr. og den gennemsnitlige daglige udgift pr. barn 57,17 øre.

Af det samlede udgiftsbeløb er 10.765,24 kr. anvendt til lønninger, medens resten, 22.429,95 kr., medgik til indkøb af varer og til diverse udgifter (gas, lys, varme, reparationer o. s. v.).

L. P. Larsen.

Sparemærkesalget

Langelinies skole (lærerne Denert Nielsen og R. Lisberg Hansen)	8.170,00 kr.
Nyboesgades skole (lærerne K. J. Laursen og Oscar Møller)	8.600,00 kr.
Søndermarksskolen (lærer Arvid Madsen)	3.130,00 kr.
Kirketorvets skole (overlærer Meilvang)	3.250,00 kr.
Klostergades skole (overlærer Chr. Clausen)	2.900,00 kr.
	<u>26.050,00 kr.</u>
I 1948—49	26.475,00 kr.
I 1949—50 en nedgang på	<u>425,00 kr.</u>

Meddelelser fra skolerne

(af skolernes dagbog)

1949

Langelinies skole:

8. april: Forhenværende lærerinde ved Langelinies skole, frk. Steensen, afgår ved døden.
- 8.—23. april: Frk. A. Jørgensen på studierejse i Frankrig.
16. april: En kreds af gamle elever, der udgik fra Langelinies skole 1914—15, mødes for at fejre jubilæet og stifter Elevforeningen for Langelinies skole. Til formand valgtes hr. Svend Corell.
4. maj: 4 drenge og 4 piger fra Langelinies skole rejser til København for sammen med andre Vejle-elever at være Hjemstavnsforeningens gæster på et 8 dages ophold i hovedstaden.
9. maj: Frk. Th. Sørensen rejser til et 14 dages bibliotekskursus.
16. maj: III fm's piger og drenge under ledelse af overlærer Johs. Elmholt og lærerinde frk. A. Rasmussen afrejser til Borås.
17. maj: De 15 piger fra Borås under ledelse af lærerinde frk. Marvig aflægger besøg på Langelinies skole og tilbringer et par timer sammen med eleverne i II fm a.
18. maj: 18 drenge fra Borås under ledelse af hr. Gustafsson og hr. Lindstrøm besøger II fm A.
21. maj: Det sidste drengehold fra Borås, ledet af hr. Folke Gustafsson, besøger II fm A og II fm a.
1. juni: Hr. lærer Rossel fra Vinding besøger skolen for at følge undervisningen af læsesvage elever.

14. juni: Skolens yngre klasser (1.—3. klasser) på udflugt til Ulbækhus.
17. juni: De ældre klasser på udflugt til Fakkegrav.
7. juli—18. aug.: Hr. Sv. Søgaard-Andersen på kursus på universitetet i London.
1. sept.: II fm A og II fm a rejser under ledelse af hr. Denert Nielsen og fru Rahbek til et 4 dages ophold i København. Samtidig begynder hr. Lyngholm-Nielsen og frk. A. Wind deres uddannelse på et årskursus på Statens Lærerhøjskole i København.
5. sept.: Jagtkonsulent Helters viser filmen »Et rålamts historie« for skolens elever.
21. oktober: Forenede Nationers dag. Lærerne fortalte i klasserne om FN's betydning.
17. november: De ældre klasser overværer Skolescenens opførelse af »Eventyr på fodrejsen« i Håndværkerforeningens store sal.
1. december: Møde i den gamle gymnastiksal, arrangeret af Social-pædagogisk forening. Skolepsykolog Reimer Jensen talte over emnet: »Opdragelsesvanskeligheder«.
12. december: Skolekommissionen foreslår, at der i tagetagen på Langelinies skole indrettes 4 nye klasselokaler.

1950

17. januar: Vejle byråd vedtager ved 2. behandling at lade tagetagen på Langelinies skole udbygge med 4 nye klasselokaler.
20. januar: C. Mårtens, tidligere elev i Langelinies skole, nu boende i staten New York, sender skolerne i Vejle en samling oldsager fra indianernes stenalderkultur.
24. januar: Erhvervsvejledning for piger. Mødet afholdtes på Nyboesgades skole.
30. januar: Erhvervsvejledning for drenge. Afholdtes ligeledes på Nyboesgades skole.
1. februar: Lærerpersonele og rengøringspersonele til den årlige undersøgelse på Tuberkulosestationen.
- 2.—3. februar: 4. klasserne til færdselsundervisning.
14. februar: Håndgerningsinspektør fru Buhell inspicerer undervisningen i kvindelig håndgerning.
17. februar: Instruktionskursus i kvindelig håndgerning ved håndgerningsinspektør fru Buhell.
- 23.—24. februar: Hr. Denert Nielsen og frk. Worsøe Laursen på studieophold i Esbjerg for at følge undervisningen i den eksamensfri mellemskole.
- 6.—8. marts: Skriftlig årsprøve.
10. marts: De ældre klasser besøger Storm Petersens mindeudstilling på museet.
38 børn har i årets løb taget svømmeprøven: 4 livredningsprøve, 10 frisvømmeprøve og 24 svømmeprøve.

Nyboesgades skole:

1949

- 16.—23. maj: 3. fm på besøg i Borås.
3. juni: De ældste klasser på udflugt til Fakkegrav.
8. juni: De yngste klasser på udflugt til Ulbækhus.
- 19.—25. august: 3. fm på lejrskole på Endelave.
1. september ansattes varmemester Evald Hansen som pedel ved Nyboesgades skole.
13. september: Besøg af seminarieelever fra Kristiansstad i Skåne.
- 19.—21. september: 2. fm klasserne og 7. c klasse på skolerejse til København under ledelse af lærerne N. P. Christiansen og Johannes Rasmussen samt lærerinderne Esther Nielsen og S. Grau.
30. september: Afskedsfest for overlærer Petrea Thomsen.
31. oktober: fm klasserne indbudt af foreningen »Norden« til foredrag og farvefilm ved direktør Wendt i Håndværkerforeningen.

1950:

24. januar: Erhvervsvejledning for piger.
30. januar: Erhvervsvejledning for drenge.

- 2.—3. februar: 1. klasserne til færdelsesundervisning.
 11.—17. februar: Inspektion og instruktion af håndgerningsinspektør fru Buhelt.
 10. marts: De ældre klasser besøger Storm Petersen udstillingen.
 23.—24. marts: Lærer K. J. Laursen og lærerinde Esther Varming på studieophold i Esbjerg (eksamensfri mellem-skole).

Søndermarksskolen:

1949

- 15.—22. maj var 3 fa i Borås under ledelse af hr. N. O. Nielsen. Skolen havde i samme tidsrum 2 gange besøg af svenske børn under ledelse af lærerinde frk. Marvig og lærerne F. Gustafsson, V. Gustafsson og Bertil Lindstrøm.
 15. juni: Udflugt med alle skolens klasser til Ulbækhus.
 22. december: Julefest i gymnastiksalen. Elever fra 3 fa, 2 fa og 5 b opførte nogle små julekomedier.

1950

24. januar: Erhvervsvejledning for piger.
 30. januar: Erhvervsvejledning for drenge.
 2.—3. februar: 1. klasserne til færdelsesundervisning.
 14. februar: Inspektion af håndgerningsinspektør fru Buhelt.
 17. februar: Fru Buhelt giver instruktion.
 10. marts: De ældre klasser besøger Storm Petersen udstillingen.
 23.—24. marts: Lærerne Engberg og Hedensted på studiebesøg i Esbjerg (eksamensfri mellem-skole).

Klostergades skole

1949

5. maj: Eleverne samles i gymnastiksalen, hvor Danmarks befrielse mindes.
 19. maj: III ma og b har indkvartering af 25 børn fra Borås.
 20. maj: Lærerinde, frk. Marvig fra Borås læser fra 9—11 op for 4.m og realkl.

21. maj: Udflugt for eleverne fra 1.—5. grundskoleklasser til Ulbækhus.

9. juni: Elever fra 5. kl. til 3.m deltog i gymnastikopvisning til stadions 25-års jubilæum.
 13. juni: Udflugt for eleverne fra Im til realkl. til Fakkegrav.

- 23.—27. august: 3 ma og b på lejrskole på Hvidbjerg.

14. september: 2.ma og b tur med rutebil til Odense.

23. septemebr: 4.ma og b tur med rutebil til Aarhus.

24. oktober: Elever fra 5. kl.—opefter samles kl. 13,15 i gymnastiksalen, hvor der ganske kort gives oplysning om F. N. og dets arbejde.

25. oktober og 2. november: 1.a og b på Sirius-observatoriet.

31. oktober: To ældste klasser indbudt til foredrag af foreningen »Norden«: Direktør Wendt: Dagens gerning i det nordiske samarbejde.

2. november: Jagtkonsulent Helmers viste filmen »Et rålamts historie« for 2.c—2.m.

11. november: Realkl. indbudt af kunstforeningen til at høre øjenlæge Fabricius Jensens foredrag om »Kinas kunst og kultur«.

16. november: Skolefest for 1.—5c i Håndværkerforeningen fra 19,00—22,00.

17. november: Mellemskolen og realkl. ser »Eventyr på fodrejsen« i skoleescenens fremførelse.

23. november: Skolebestyrer Hederberg fra Oslo: Foredrag m. film »Finmarken — midnats-solens land« for 3.m, 4.m og realkl.

10. december: Skolefest for 1.c.m—realkl. Der opføres Hostrups »Den Tredie«.

1950

- 2.—3. februar: 4. kl. til færdelsesundervisning.

14. februar: Besøg af håndgerningsinspektør fru Buhelt.

8. marts: 1., 2. og 3.c.m. besøger Storm-Petersen udstillingen på museet.

31. marts: Skoleafslutning i Håndværkerforeningens store sal.

*Kirketornets skole:***1949**

5. maj: Samling i gymnastiksalen for at mindes 5. maj.
 20. maj: Lærer Gustafsson, Borås, fortalte og læste svensk for 3. og 4. m.
 24. maj: Grundskolens klasser udflygt til Ulbækhus.
 13. juni: Real- og mellemskoleklasserne udflygt til Fakkegrav.
 10. sept.: Lærerpersonalet tog afsked med lærer P. Runge.
 24. september: Skoleidrætsstævne på stadion med Horsens komm. mellem- og realskole.
 4. november: Jagtkonsulent Helmers viste filmen »Et rålamns historie« for 1., 2. og 3. m.
 19. november: Inspektør S. A. Bo, Aarhus, inspicerede i regning, matematik og fysik.
 22. november: Skolebestyrer Hegerberg, Oslo, talte om Finmarkens genopbygning og viste film derfra.

8. december: Skolefest i Håndværkerforeningen. »Den tredje« opførtes.

22. december: Juleafslutning i Sct. Nicolaj kirke. Pastor Birkedal Nielsen talte.

1950

31. januar: Ægypteren mr. Magalli fortalte om og viste film fra Ægypten.

24. februar: Kaptajn Røder, »Dansk Skibsadoption«, fortalte om sømandsliv.

8. marts: Storm-Petersen udstillingen på museet blev besøgt af 1., 2. og 3. m.

31. marts: Skoleafslutning i Håndværkerforeningens sal.

72 drenge har i årets løb taget svømmeprøver: 10 livredningsprøve, 13 frisvømmerprøve, 49 svømmeprøve.

65 drenge har taget idrætsmærket: 25 sølvmærke, 40 bronzemærke.

Vejle kommunale taleskole for døve børn

Skolen er en externatskole, som søges af børn fra Vejle by og opland, idet man ønsker, at døve børn så vidt muligt skal kunne blive i deres hjem under skolegangen.

I 1949—50 var der i skolen 24 elever, 16 var helt døve, 6 tunghøre og 2 hørstumme, og de oplæres gennem artikulation og mundaflæsning til tale uden tegnsprog og undervises i alle folkeskolens fag. Høreapparater tages i brug, når barnet skønnes egnet dertil. Eleverne undervises i 6 hold.

De samlede udgifter var i 1949—50 kr. 39.744, hvilket er kr. 1.656 pr. elev.

Alle udgifter refunderes Vejle kommune af staten og de amter, hvorfra der er børn i skolen.

Viggo Knudsen.

Ferierejser

Til ferierejser for elever i stats-, private og kommunale skoler i Vejle blev der i 1948 udstedt 1017 billetter. Kommunens tilskud (10 %) til disse billetter udgjorde 2.066,30 kr.

Vejle som verdenscentrum

En opgave, brugt ved undervisningen i Den eksamensfri mellemskole.

Inden jeg i det følgende skal forsøge — ganske kort — at skitsere arbejdet med en opgave (et interesseområde), som jeg har taget den med en 2. eller 3. fri mellem, vil jeg gerne forudskikke et par bemærkninger.

Hvis der i det hele taget skal være nogen mening i at tale om en fri mellemskole og dermed en overgang fra en almindelig grundskoleklasse til en fri mellemskoleklasse, skal eleverne, når de rykkes fra 5. grundskoleklasse op i 1. fri mellem, virkelig mærke, at der er forskel på disse to skoleformer. Derfor må undervisningen i Den eksamensfri mellemskole lægges an efter helt andre retningslinier end i grundskolens fem første klasser, d. v. s. undervisningen må gives både en anden form og et inciterende, interessevækkende indhold samtidig med, at der naturligvis stadig skal være tale om en virkelig positiv undervisning med tilegnelse af kundskaber og færdigheder.

Også et par ord om arbejdsform m. v. Arbejdet foregår som en passende — vekslende blanding af klassearbejde, gruppearbejde og individuelt arbejde, som en blanding af samtale, fortælling, læsning og skriftligt arbejde tilsat ekskursionsarbejde, tegning og modellering som krydderi. Det mundtlige arbejde og læsningen (læsestuearbejdet) spiller den overvejende rolle så meget mere som der kun kan afses tid til skriftlig behandling af en mindre del af stoffet, og da det er uomtvisteligt rigtigt, at mundtlig fremstilling i det daglige liv spiller en langt større og betydeligere rolle end skriftlig fremstilling. Det skriftlige arbejde består dels af diktater og genfortællinger, dels af selvstændige arbejder efter disposition (opgave) eller helt frit.

Må jeg — som en parentetisk bemærkning — oplyse, at når der her tales om læsestuearbejde, drejer det sig ikke om opslag i telefonbog, køreplan o. lign., men om virkeligt arbejde med skolelæsestuens bogbestand og kartotek.

Har man valgt et interesseområde som arbejdsgrundlag for en fri mellemskoleklasse, må man udarbejde en nøje arbejdsplan (disposition for arbejdets gang). Dette er ikke mindst vigtigt af hensyn til en nøje afgrænsning af stoffet, da en ubestemt mængde stof gør tilegnelsen vanskelig og let bevirker, at betydningsfulde enkeltheder »drukner«.

Ved valg af interesseområderne må man tage hensyn til

- 1) det stof, der kræves lært på det pågældende klassetrin og det tilsigtede udbytte af arbejdet,
- 2) elevernes interesser,
- 3) de foreliggende lokale muligheder.

- 4) det foreliggende undervisningsmateriale (håndbøger, kartotek, kort, billeder m. m.)
og endelig
- 5) den tid, der må medgås til arbejdet.

I det følgende skal jeg — rent skematisk — gennemgå en opgave, således som den har været planlagt til og gennemgået i en 2. og 3. f. m., og blandt den række interesseområder, jeg i årenes løb har arbejdet med, vælger jeg:

Vejle som verdens centrum.

A. Indledning.

1. Fortælling om manden, der ville være uafhængig af alle andre mennesker men opdagede, at han var verdens centrum.
2. Sammenligning mellem manden, der fik varer rundt omkring fra hele verden, og Vejle. (Samtale).
3. Samtale om de varer, der kommer til Vejle og sendes fra Vejle.
4. Diktat, der tjener som indledning til arbejdet med interesseområdet.
5. Forholdene anskueliggøres ved, at der tegnes et verdenskort på tavlen og på dette indtegnes de linier, der fører til og fra Vejle.
6. Kortet tegnes i elevernes arbejdsbog.

B. De importerede varer.

7. De enkelte elevgrupper vælger hver sin vare blandt de, der er genstand for import; denne vares produktionsløb gøres til genstand for bearbejdelse efter omtrent følgende linie:
 - a. Landet, hvor varen kommer fra; geografiske hoveddata.
 - b. Vares fremskaffelse (avl eller brydning).
 - c. Bearbejdelsen af varen.
 - d. Transporten til Danmark. (ØK's betydning).
 - e. Ankomsten til Vejle.
 - f. Lidt om det Vejle-firma, der modtager varen.
 - g. Hvis varen er genstand for bearbejdelse (fabrikation), fortælles der lidt om fabrikationen og den færdige vare.
NB. Som eksempel på sådanne varer kan nævnes: Korn, olie, jern, bomuld, uld, papir, tømmer o. s. v.
8. Hver enkelt gruppe redegør for sit arbejde med den valgte opgave, d. v. s. de fortæller den øvrige del af klassen om den vare, de har valgt.
9. Den øvrige del af klassen spørger og kritiserer; begge dele må klassen lære efterhånden.

C. En enkelt vare.

En enkelt vare tages op til nærmere betragtning (lad os her f. eks. vælge bomuld).

10. Læsestuearbejde (de enkelte spørgsmål løses af grupperne eller gives som individuelle opgaver; der redegøres for undersøgelsernes resultater):
 - a. bomuldsplanten.
 - b. hvor dyrkes der bomuld? — forskellige sorter,
 - c. plukning - rensning - pakning,
 - d. forsendelsen - hvilke skibe - hvilke ruter,
 - e. ankomsten til Vejle.
 - f. hvilke vejlensiske virksomheder bruger bomuld?
 - g. arbejdsgangen på et spinderi: Rensning - kartning - spinding (gennemgas evt. ved hjælp af lysbilleder),
 - h. bomuldstradens vandring: Farveri - væveri - butik eller konfektionsfabrik.
11. Besøg på et spinderi (konstatering af arbejdsgangen).
12. Besøg på et væveri.

NB. Samtidig med besøget på de to virksomheder undersøger grupperne forhold vedrørende beskæftigelse, løn, uddannelsestid o. s. v.; dette kan evt. senere blive af betydning, når eleverne skal til at vælge livsstilling.

13. Der skrives en ganske kort fristil: »Fra bomuld til tøj«; dispositionen 10b—h bruges.

NB. Der kan også tegnes og skrives en »tegnefilm« med samme titel.

D. De eksporterede varer.

14. Samtaler: På kortet med »Vejle som verdens centrum« førte der også en mængde linier ud i verden. Hvilke varer — hvorhen?
15. Hver gruppe vælger sin vare og redegør — efter foretagen undersøgelse (læsestuearbejde) — for den efter følgende hovedlinier:
 - a. råvarens fremstilling,
 - b. råvarens bearbejdelse,
 - c. eksport (salg) af færdigvaren.

NB. Der uddeles opgaver til grupperne. Som eksempel på en sådan opgave tager vi her:

Bacon

- a. Svinehold (råvarens fremstilling).
 - 1) Svinehold før og nu (oldensvin - baconsvin).
 - 2) Svinehold: Fodring (hvilket foder bruges der, hvor kommer det fra?)
levering (hvor store er de leverede svin? hvor leveres de?)
mærkning (hvorledes mærkes svinene?)

- b. Andelsbevægelsen.
- c. Slagteriet: Gennemgang af slagtegangen.
Besøg på et slagteri.
- d. Kort skriftligt referat af besøget evt. med en skematisk tegning af slagtegangen.
- e. Eksporten:
 - 1) Hvem sælger vi vort bacon til?
 - 2) Hvorledes sker forsendelsen?
 - 3) D F D S.
 - 4) Eksporthavnen Esbjerg.
 - 5) Hvad betyder denne eksport for Danmark?

NB. Når der siges, at bearbejdelsen sker som læsestuearbejde, betyder det, at

- a. gruppen gennem kartoteket ved hjælp af opgavens »ledeord« finder det fornødne læsestof,
 - b. gruppen efter gennemlæsning af stoffet besvarer opgavens spørgsmål,
 - c. denne besvarelse danner grundlag for en mundtlig redegørelse for klassen eller en ganske kort skriftlig afhandling om spørgsmålet — eller begge dele.
- E. Afslutning.
16. Samtale: Hvad betyder det for Vejle, at der kommer varer til byen og sendes varer fra byen?

Der kan til slut være grund til at gøre opmærksom på, at safrømt det arbejde, der på den her antydede måde eller efter andre retningslinier udføres inden for Den frie mellemskoles rammer, blev støttet — og lettet — gennem anskaffelse af det fornødne materiel, udarbejdelse af det for læsestuearbejdet nødvendige kartotek, mangfoldiggørelse af opgaver o.s.v. o.s.v., ville det få flere lærere til at gå ind i og ind for arbejdet og derved skabe større muligheder for at finde vej frem til den rette form for undervisning i Den frie mellemskole, og dette ville selvsagt være et stort fremskridt.

Men fremskridt koster, og skal der skabes fremskridt, må hver yde sit: Mynighederne midlerne og lærerne arbejdet.

Olaf Austrup.

Vejle kommunale ungdomsskole

Skolen begyndte undervisningen den 3. oktober 1949 og sluttede den 15. marts 1950. Elevtallet har fulgt en ret stejlt nedadgående linie fra starten i 1943 med 202 elever i 11 klasser til 1948 med 77 elever i 4 klasser. I år kom der et kraftigt op-sving, idet elevtallet gik op til 169 fordelt på 8 klasser.

Eleverne var fordelt som følger: 87 piger i 4 forsteklasser, 47 drenge i 2 førsteklasser, 17 piger og 18 drenge i 2 andenklasser.

3 lærerinder, 1 husholdningslærerinde, 3 lærere, 1 konsulent og 1 husflidsleder har i vinter undervist ved skolen.

Alle elever blev undervist i 20 uger a 7 timer fordelt paa ugens 3 første aftener mellem kl. 19 og 22.

Alle pigerne havde husgerning og medborgerviden (4 ugtl. timer) og drengene erhvervsbetonet fag og medborgerviden (3 ugtl. timer). Derefter supplerede de selv op til de 7 timer efter eget valg blandt fagene gymnastik (2 timer), engelsk (2 timer), husflid (ben og horn i 2 timer) og boliglære (1 time).

Denne ordning, at eleverne selv kunne vælge de fag, de interesserede sig for, var eleverne meget glade for, og selv om frafaldet som sædvanligt var for stort (47 %), blev der arbejdet godt af de elever, der fuldførte. De var interesserede og flinke og syntes at betragte skolen som det sted, hvor de ganske naturligt hørte hjemme de 3 første aftener i ugen. Dette viste sig blandt andet ved, at mange blev på skolen til den lukkede kl. 22, selv om de måske kun havde time til kl. 20. Vi måtte derfor frigøre et klasseværelse til en slags klublokale, hvor de, der ikke havde timer, kunne sidde og underholde hinanden — en udvikling, der peger hen mod en mere organiseret klub, der har åben hver aften og derved kan udfylde et savn for de unge fra de overfyldte lejligheder, hvor de hverken kan eller vil opholde sig med deres kammerater.

I denne sæson har vi haft 20 klubaftener (hver torsdag), hvor der har været adgang til forskellige spil og mere højroset morskab i eet lokale og bibliotek med blade og bøger i et andet. Aftenen sluttede hver gang med et fælles samvær med sang, film (både underholdende og oplysende) og underholdning, hvor forskellige elever optrådte for deres kammerater.

Det har været meget fornøjelige aftener, der styrkede det gode forhold mellem eleverne og skolen. Klubben har været ledet af en klubleder (skolens leder) i samarbejde med et klubråd, der var valgt af eleverne.

Det har alt i alt været et godt år for ungdomsskolen — et år, der synes at pege i retning af, at denne skole er ved at finde sin form.

I samarbejde med amtsarbejdsanvisningens kontor har ungdomsskolen haft et eftermiddagshold på 24 unge husassistenter, der i 26 uger blev undervist i 270 timer i husgerning, håndgerning og barnepleje. Det var et meget lærerigt kursus og et hold, vi havde megen fornøjelse af, idet der var et meget ringe frafald og en høj mødeprocent

Aftenskole og studiekredse.

Inden for aftenskolelovens rammer har der i 1949—50 været afholdt 110 kursus. Der har været deltagere til sproghold (dansk, tysk, engelsk, fransk, esperanto), husholdnings- og håndgerningshold, herunder 2 vævehold, til hold i regning, bogføring, mundaflæsning, talekursus, sløjd, husflid, musikteori og tegning. En del studiekredse har også været i gang. Deres arbejdsemner har i særlig grad været hentet fra samfundslivets områder.

Skolelægevirkksomheden

Skolelæge Tygstrups arbejdsområde er Langelinies skole, Nyboesgades skole, Søndermarksskolen, Klostergades skole og Kirketorvets skole.

Der er undersøgt 2948 elever og 145 voksne.

Skolelæge Maarssø's arbejdsområde er gymnasiet, taleskolen for døve, seminariet, Kirstine Seligmanns skole og Katolsk skole.

Der er undersøgt 826 elever og 51 voksne.

Desuden er lærerpersonalet, rengøringspersonalet, afgangsklasserne, 3.e.m klasserne og alle børn, der bliver udskrevet af skolerne, og som er negativ, gennemlyst og calmettevaccineret på tuberkulosestationen.

Skolelæge Tygstrup træffes på Langelinies skole 2. og 4. onsdag, på Søndermarksskolen 2. torsdag i hver måned.

Skolelæge Maarssø træffes 2. tirsdag i hver måned på gymnasiet og 1. og 3. tirsdag på Kirstine Seligmanns skole.

Skolesundhedsplejerske Kamilla Ramsbøll havde med byrådets tilladelse orlov fra 1. august 1949 til 31. juli 1950: Frøken Ramsbøl var på studierejse til Sverige og Finland.

Som skolesundhedsplejerske fungerede i ovennævnte tidsrum sygeplejerske fru Kirstine Andersen.

Vejle kommunale skoletandpleje

Det forløbne år har været præget af den manglende tandlægehjælp. Fra 1. marts 1949 har klinikken været uden 2. assistent, og endnu er det ikke lykkedes at få ansat en kvalificeret assistent. Det har derfor været umuligt at gennemføre det systematiske eftersyn af skolebørnene med 6 mdr.s mellemrum, som planen var; i øjeblikket er dette mellemrum vokset til 11 mdr. — At caries-hyppigheden, som i krigsårene var noget dalende, nu atter er i stigning, gør ikke arbejdet lettere. Skolebørnenes tænder frembyder flere og større caviteter, arbejdet med at sanere mundene tager længere tid, hvilket atter udskyder eftersynet af de børn, der står på ventelisten til eftersyn.

Af specialbehandlinger, anført under »andre behandlinger« er udført:

10 guldlæg, 9 jacket-kroner, 4 oral-screens, 6 schwarz-plader, 2 stifttænder, 6 acolith-indlæg, 47 bidplaner, 291 røntgenoptagelser.

Der synes hos forældrene at være en voksende interesse for bevarelsen og vedligeholdelsen af børnenes tænder. Deltagelses-procenten har da også været tilfredsstillende, 94 %.

Oversigt over virksomheden i året fra 1. april 1949—31. marts 1950

Systematisk behandling	Antal børn				De forskellige behandlings antal								
	Indmeldte til behandlingen	Fundne fri for caries	Af anden grund ikke behandlede	Behandlede	Fyldning		Extraktion		Rensning	Rodbehandling	Injektion	Andre behandlinger	Ialt
					Blivende tænder	Mælke- tænder	Blivende tænder	Mælke- tænder					
1ste års behandling	433	13		420	762	494	6	280	51	5	132	129	1859
Fortsat behandl. af børn, der i tidligere år har væ- ret under syst. behandl.	2581	6 194		2381	5205	306	110	1121	330	58	648	673	8451
Tilsammen	3014	19 194		2801	5967	800	116	1401	381	63	780	802	10310

Ida Christgau.

LÆRERPERSONALET

Navn	Skole	Fødselsdag og år	Eks. år	Timelærer i Vejle	Ansæt i nuv. stilling	Tjeneste- alder
Skoledirektør:						
Grete Glahn		2/1 1892	1911	1/6 1918	1/2 1947	1/2 1947
Skoleinspektører:						
1. Iver Kristensen	Lgl.	23/6 1896	1917		1/1 1944	1/1 1944
2. Fr. Larsen	Ki.	15/2 1895	1916		1/3 1946	1/4 1938
3. Hans Jessen Bruun	Nyb.	31/12 1899	1925		1/2 1947	1/2 1947
4. Aksel Petersen	Sø.	1/11 1899	1920	1/5 1930	1/8 1947	1/4 1946
5. Helen Sørensen	Kl.	6/8 1902	1924		1/9 1947	1/4 1946
Viceinspektører:						
1. Gunild Nielsen	Kl.	31/3 1905	1927	1/10 1936	1/3 1943	1/8 1943
2. Olaf Aastrup	Nyb.	22/10 1901	1923	1/3 1928	1/12 1947	1/12 1944
3. E. Blicher-Andersen	Ki.	7/12 1909	1930	1/3 1932	1/2 1948	1/2 1945
4. H. Stougaard Nielsen	Nyb.	1/8 1911	1935	1/7 1939	1/2 1948	1/8 1947
5. Christian Parkegaard	Lgl.	12/10 1884	1908	1/3 1911	1/3 1948	1/3 1943
Knud Bernt Nielsen	Lgl.	24/12 1904	1928	1/6 1932	1/2	
Skolepsykolog:						
1. Arne Teilmann	Nyb.	6/10 1906	1930	1/3 1933	1/3 1948	1/3 1945
Overlærere:						
1. A. P. M. Andersen	Nyb.	1/8 1881	1903	ikke timel.	1/3 1946	1/3 1943
2. Laurits Poulsen	Sø.	9/3 1883	1912	1/3 1915	1/3 1946	1/3 1943
3. Johan D. Refsøe	Nyb.	6/11 1883	1908	1/3 1911	1/3 1946	1/3 1943
4. Karoline Jensen	Nyb.	13/7 1884	1911	1/5 1919	1/3 1946	1/3 1943
5. P. Christensen Ovang	Ki.	3/3 1885	1911	1/5 1916	1/3 1946	1/3 1943
6. Christian Clausen	Kl.	14/3 1886	1907	1/8 1913	1/3 1946	1/3 1943
7. Rasmus Andersen	Nyb.	21/3 1888	1915	1/3 1921	1/3 1946	1/3 1943
8. A. F. V. Gundelach	Lgl.	5/10 1888	1916	1/3 1921	1/3 1946	1/3 1943
9. Eline Hansen	Nyb.	10/9 1889	1910	1/8 1913	1/3 1946	1/3 1943
10. Emil Jørgensen	Nyb.	23/12 1889	1914	1/2 1921	1/3 1946	1/3 1943
11. Ingeborg Guldmann	Lgl.	20/1 1893	1915	1/3 1921	1/3 1946	1/3 1943
12. Johs. Elmholt	Lgl.	15/11 1894	1916	1/12 1924	1/3 1946	1/3 1943
13. Axel Lavendl	Ki.	25/11 1895	1916	1/3 1920	1/3 1946	1/3 1943
14. Karen Pedersen	Sø.	7/5 1896	1917	1/10 1922	1/3 1946	1/3 1943
15. Marie Kristensen	Kl.	7/12 1896	1918	1/2 1921	1/3 1946	1/3 1943
16. Cathrine Pedersen	Nyb.	12/10 1895	1919	1/2 1922	1/3 1947	1/3 1944
17. Poulina Nielsen	Lgl.	7/8 1896	1920	1/5 1928	1/2 1948	1/2 1945
18. R. Kristiansen	Ki.	9/11 1898	1920	1/6 1928	1/3 1948	1/3 1945
19. Karen Hess-Petersen	Sø.	25/8 1894	1921	1/3 1930	1/3 1948	1/3 1946
20. Marie Nielsen	Nyb.	13/12 1899	1920	1/6 1925	1/3 1949	1/3 1946
21. C. Meilvang	Ki.	14/8 1892	1922	1/6 1925	1/3 1949	1/3 1946
22. L. P. Larsen	Ki.	20/2 1896	1923	1/3 1929	1/10 1949	1/10 1946
4. Arvid Madsen	Sø.	6/10 1905	1926	1/4 1930	1/12 1950	1/2 1947
5. Helga Iversen	Nyb.	1/9 1890	1927	ikke timel.	1/8 1950	1/8 1947

Navn	Skole	Fødselsdag og år	Eks. år	Timelærer i Vejle	Ansæt i nuv. stilling	Tjeneste- alder
Fast ansatte lærere:						
1. Arvid Madsen	Sø.	⁶ / ₁₀ 1905	1926	¹ / ₄ 1930	¹ / ₄ 1933	¹ / ₄ 1934
2. Knud Denert Nielsen	Lgl.	²¹ / ₁₂ 1904	1928	¹ / ₆ 1932	¹ / ₄ 1934	¹ / ₂ 1931
3. Frode Petersen	Nyb.	²² / ₁₁ 1904	1928	¹ / ₆ 1932	¹ / ₄ 1936	¹ / ₆ 1934
4. R. Engberg Petersen	Sø.	¹⁰ / ₂ 1904	1925	¹ / ₄ 1934	¹ / ₄ 1937	¹ / ₁₂ 1934
5. R. Lisberg Hansen	Lgl.	¹⁵ / ₁₁ 1904	1928	¹ / ₄ 1936	¹ / ₇ 1939	¹ / ₇ 1932
6. A. C. Christensen	Lgl.	⁷ / ₉ 1909	1933	¹ / ₂ 1936	¹ / ₂ 1940	¹ / ₇ 1936
7. Viggo Knudsen	Nyb.	¹ / ₃ 1912	1933	¹ / ₄ 1937	¹ / ₂ 1940	¹ / ₉ 1937
8. A. Tambo	Kl.	¹⁰ / ₇ 1914	1936	¹ / ₂ 1940	¹ / ₆ 1942	¹ / ₉ 1939
9. N. P. Christiansen	Nyb.	⁸ / ₅ 1909	1936	¹ / ₂ 1940	¹ / ₂ 1943	¹ / ₅ 1940
10. Svend Jørgensen	Nyb.	¹⁹ / ₄ 1907	1938	ikke timel.	¹ / ₂ 1943	¹ / ₂ 1941
11. Chr. Raben	Ki.	⁹ / ₂ 1916	1938	¹ / ₂ 1941	¹ / ₂ 1943	¹ / ₉ 1941
12. E. Skov-Petersen	Ki.	³⁰ / ₁₂ 1914	1938	¹ / ₂ 1941	¹ / ₂ 1944	¹ / ₉ 1941
13. E. Klingbech Christensen	Nyb.	¹³ / ₇ 1917	1939	¹ / ₂ 1941	¹ / ₂ 1944	¹ / ₉ 1941
14. J. Riktrup Hansen	Lgl.	⁴ / ₂ 1917	1940	¹ / ₂ 1943	¹ / ₂ 1945	¹ / ₂ 1943
15. Sv. Søgaard-Andersen	Lgl.	¹⁹ / ₇ 1919	1941	¹ / ₂ 1944	¹ / ₂ 1945	¹ / ₂ 1944
16. Stig Hedensted	Sø.	²³ / ₈ 1917	1942	¹ / ₂ 1944	¹ / ₁ 1946	¹ / ₆ 1945
17. E. Drøgemüller Sørensen	Sø.	¹⁰ / ₂ 1916	1942	¹ / ₂ 1945	¹ / ₂ 1946	¹ / ₁ 1945
18. E. Heidemann Jacobsen	Ki.	⁶ / ₉ 1918	1940	¹ / ₂ 1945	¹ / ₂ 1946	¹ / ₁₁ 1944
19. Niels Ove Nielsen	Sø.	²⁷ / ₈ 1918	1943	ikke timel.	¹ / ₂ 1946	¹ / ₂ 1946
20. Kaj Jørgen Laursen	Nyb.	² / ₁₁ 1921	1943	ikke timel.	¹ / ₂ 1946	¹ / ₁₁ 1945
21. Kay Mikkelsen	Ki.	¹⁴ / ₇ 1921	1943	¹ / ₂ 1946	¹ / ₂ 1947	¹ / ₁₂ 1945
22. Thomas Rahbek	Ki.	²³ / ₇ 1919	1941	¹ / ₂ 1946	¹ / ₂ 1947	¹ / ₂ 1944
23. Holger Petersen	Ki.	⁵ / ₅ 1921	1944	ikke timel.	¹ / ₂ 1947	¹ / ₉ 1946
24. Poul Rasmussen	Nyb.	¹⁹ / ₁₀ 1920	1944	¹ / ₂ 1947	¹ / ₂ 1947	¹ / ₇ 1947
25. Poul Andersen	Ki.	⁹ / ₃ 1923	1944	¹ / ₂ 1947	¹ / ₂ 1948	¹ / ₈ 1946
26. Harney Mikkelsen	Lgl.	²⁰ / ₁ 1921	1944	ikke timel.	¹ / ₂ 1948	¹ / ₂ 1947
27. Steen Jørgensen	Kl.	²⁵ / ₂ 1923	1944	¹ / ₇ 1947	¹ / ₂ 1948	¹ / ₇ 1947
28. Svend Ølgaard Madsen	Nyb.	¹⁵ / ₈ 1921	1943	¹ / ₂ 1948	¹ / ₂ 1948	¹ / ₉ 1947
29. E. Lyngholm Nielsen	Lgl.	³⁰/₉ 1920	1944	ikke timel.	¹/₂ 1948	¹/₉ 1947
30. Niels Oskar Møller	Nyb.	³ / ₄ 1923	1945	¹ / ₂ 1948	¹ / ₂ 1948	¹ / ₆ 1948
31. Emil Agger	Lgl.	²⁴ / ₉ 1922	1944	¹ / ₂ 1948	¹ / ₂ 1949	¹ / ₃ 1948
32. Henry Henriksen	Nyb.	¹ / ₉ 1924	1946	¹ / ₂ 1948	¹ / ₁₂ 1949	¹ / ₉ 1948
33. Johannes Rasmussen	Nyb.	¹⁴ / ₆ 1922	1945	¹ / ₂ 1948	¹ / ₅ 1950	¹ / ₁₂ 1948
34. Johan Linden	Lgl.	¹⁴ / ₃ 1909	1929	¹ / ₂ 1949	¹ / ₈ 1950	¹ / ₄ 1934
Fast ansatte lærerinder:						
1. Helga Iversen	Nyb.	¹¹/₉ 1890	1927	ikke timel.	¹/₂ 1931	¹/₇ 1929
2. Sørence Grau	Nyb.	⁹ / ₈ 1904	1927	ikke timel.	¹ / ₆ 1932	¹ / ₁₂ 1931
3. Agnes Jørgensen	Lgl.	⁹ / ₅ 1902	1927	¹ / ₆ 1932	¹ / ₈ 1933	¹ / ₃ 1932
4. Dagny Dammeyer	Kl.	¹⁵ / ₅ 1907	1928	¹ / ₆ 1932	¹ / ₂ 1934	¹ / ₈ 1931
5. Signe Thomsen	Nyb.	²¹ / ₁ 1907	1930	¹ / ₂ 1933	¹ / ₂ 1935	¹ / ₁₁ 1932
6. Marie Rasmussen	Lgl.	⁷ / ₃ 1905	1926	¹ / ₈ 1933	¹ / ₂ 1935	¹ / ₄ 1935
7. Jenny Malte Nielsen, f. Bech	Ki.	⁴ / ₁ 1909	1931	ikke timel.	¹ / ₂ 1935	¹ / ₁₀ 1933
8. Jenny Udesen	Kl.	¹⁷ / ₃ 1909	1931	¹ / ₂ 1935	¹ / ₂ 1936	¹ / ₃ 1935

Navn	Skole	Fødselsdag og år	Eks. år	Timelærer i Vejle	Ansæt i nuv. stilling	Tjeneste- alder
9. Thyra Sørensen	Lgl.	¹⁰ / ₁ 1903	1932	¹ / ₃ 1935	¹ / ₃ 1936	¹ / ₂ 1936
10. Anna Rasmussen	Lgl.	²⁷ / ₇ 1909	1931	¹ / ₃ 1935	¹ / ₁₀ 1936	¹ / ₃ 1935
11. Edith Worsøe-Laursen	Lgl.	¹⁶ / ₁₂ 1906	1931	¹ / ₃ 1936	¹ / ₃ 1937	¹ / ₂ 1935
12. Metha Petersen	Kl.	²³ / ₂ 1910	1933	¹ / ₃ 1937	¹ / ₃ 1940	¹ / ₁ 1936
13. Emma Bech	Nyb.	²/₃ 1911	1937	¹/₃ 1940	¹/₃ 1941	¹/₁ 1941
14. Emmy Agner	Kl.	¹⁷ / ₁₂ 1915	1939	¹ / ₃ 1941	¹ / ₂ 1943	¹ / ₀ 1941
15. Esther Nielsen	Nyb.	¹⁶ / ₆ 1914	1939	¹ / ₃ 1942	¹ / ₃ 1944	¹ / ₃ 1943
16. Ida Kappel-Kristensen	Nyb.	²⁰ / ₅ 1916	1940	¹ / ₃ 1943	¹ / ₃ 1945	¹ / ₀ 1943
17. Elisabeth Warburg, f. Bøgg-Christensen	Kl.	¹⁰ / ₂ 1917	1940	¹ / ₃ 1941	¹ / ₃ 1945	¹ / ₀ 1943
18. Gerda Vestergaard, f. Bové	Nyb.	¹⁰ / ₆ 1915	1941	ikke timel.	¹ / ₃ 1945	¹ / ₃ 1945
19. Inga Rahbek, f. Byskov	Lgl.	³ / ₁₁ 1918	1941	ikke timel.	¹ / ₃ 1945	¹ / ₀ 1943
20. Gerda Bach	Lgl.	³ / ₇ 1919	1942	¹ / ₃ 1945	¹ / ₃ 1946	¹ / ₂ 1916
21. E. Wodstr. Nielsen, f. Mathiesen	Lgl.	¹ / ₃ 1894	1926	¹ / ₃ 1945	¹ / ₃ 1947	¹ / ₁₀ 1946
22. Margrethe Jepsen, f. Hansen	Sø.	⁷ / ₉ 1901	1922	¹ / ₃ 1946	¹ / ₃ 1947	¹ / ₃ 1941
23. Eva Clausen, f. Runge	Nyb.	¹⁶ / ₆ 1922	1944	ikke timel.	¹ / ₃ 1947	¹ / ₈ 1946
24. Karen Tambo, f. Steffensen	Nyb.	¹² / ₃ 1915	1937	ikke timel.	¹ / ₃ 1947	¹ / ₇ 1946
25. Ragnh. Nedergaard, f. Langballe	Kl.	²⁵ / ₁ 1916	1939	¹ / ₃ 1947	¹ / ₃ 1947	¹ / ₅ 1942
26. Elisabeth Dahl	Nyb.	²² / ₂ 1918	1941	¹ / ₃ 1947	¹ / ₃ 1948	¹ / ₃ 1944
27. Helga Nielsen, f. Petersen	Kl.	²³ / ₉ 1908	1929	ikke timel.	¹ / ₈ 1948	¹ / ₂ 1935
28. Inga Hansen	Sø.	⁶ / ₃ 1923	1945	¹ / ₃ 1947	¹ / ₁₀ 1949	¹ / ₂ 1948
29. Anna Wind	Lgl.	² / ₅ 1923	1945	¹ / ₃ 1947	¹ / ₁ 1949	¹ / ₉ 1947
30. Elisa Møller, f. Kristensen	Nyb.	¹⁶ / ₇ 1921	1945	¹ / ₃ 1948	¹ / ₃ 1949	¹ / ₃ 1948
31. Anna Sofie Lübbert	Sø.	³ / ₈ 1914	1946	¹ / ₉ 1948	¹ / ₃ 1949	¹ / ₉ 1948
32. Anne-Lise Højlund, f. Døssing	Lgl.	⁶ / ₂ 1925	1947	¹ / ₁ 1949	¹ / ₂ 1950	¹ / ₁₂ 1949
33. Else Varming	Nyb.	²¹ / ₉ 1923	1946	ikke timel.	¹ / ₁₀ 1949	¹ / ₃ 1949
34. Vilhelmine Ø. Hansen	Kl.	⁵ / ₇ 1923	1948	¹ / ₃ 1949	¹ / ₃ 1949	¹ / ₈ 1950
35. Esther Sandager	Nyb.	¹⁵ / ₁ 1919	1948	¹ / ₃ 1949	¹ / ₅ 1950	¹ / ₉ 1950
36. Johanne Skibsted, f. Levring	Kl.	²⁷ / ₆ 1922	1946	¹ / ₃ 1949	¹ / ₅ 1950	¹ / ₁ 1949
Timelærere:						
1. Frede Skibsted	Ki.	²² / ₁₂ 1921	1945	¹ / ₁₂ 1949	¹ / ₁₂ 1949	¹ / ₉ 1947
2. Th. Hougaard Petersen	Nyb.	²⁶ / ₄ 1919	1944	¹ / ₅ 1950	¹ / ₅ 1950	
3. Laurits Højlund	Lgl.	² / ₃ 1926	1947	¹ / ₅ 1950	¹ / ₅ 1950	
Timelærerinder:						
1. Emma Kristensen	Nyb.	⁵ / ₃ 1923	1946	¹ / ₁₀ 1949	¹ / ₃₀ 1949	
2. Tove Amtoft	Lgl.	¹⁸ / ₁₀ 1925	1948	¹ / ₅ 1950	¹ / ₅ 1950	
3. Helga Julie Henriksen, f. Braac	Nyb.	¹⁰ / ₁ 1925	1948	¹ / ₅ 1950	¹ / ₅ 1950	
Faste vikarer:						
1. Ellen M. Gellert, f. Frederiksen		¹³ / ₁₂ 1920			¹ / ₃ 1940	
2. Gunner Gellert		⁵ / ₂ 1920			¹ / ₅ 1950	

På vikarlisten blev optaget:

1949

Lærere:

$\frac{1}{8}$ Laurits A. Højlund
Thomas Hougaard Petersen
Peder Møller Hansen
Gunner Gellert
Kaj Thorsen

 $\frac{1}{11}$

Svend Erik Østergaard

1950

 $\frac{1}{4}$

Holger Bjerregaard

Lærerinder:

Tove Amtoft
Helga Braae
Ingeborg Jensen-Fangel
Karen Margrete Petersen
Edith Hansen
Karen Rasmussen
Kirsten Wilstrup

Vikarerne lønnes i h. t. ministeriets cirkulære. 5 mandlige og 5 kvindelige vikarer kan sikres en mindsteløn af 425 kr. pr. måned.

Gymnasiet:

Navn	Fødselsår og -dag	Tjeneste- alder eft. lov af 1947	Dato for fast ansættelse
Rektor:			
1. Lars Nielsen	$\frac{9}{4}$ 1892	$\frac{1}{7}$ 1936	$\frac{1}{7}$ 1936
Lektorer:			
1. John Wesarg Steffensen	$\frac{9}{10}$ 1891	$\frac{1}{8}$ 1934	$\frac{1}{8}$ 1934
2. A. C. Laursen	$\frac{15}{10}$ 1892	$\frac{1}{8}$ 1933	$\frac{1}{8}$ 1936
3. Knud Steen Nielsen	$\frac{5}{9}$ 1897	$\frac{1}{8}$ 1937	$\frac{1}{8}$ 1937
4. Svend Jacobsen	$\frac{1}{6}$ 1906	$\frac{1}{8}$ 1942	$\frac{1}{8}$ 1942
5. Engelline Okholm	$\frac{28}{10}$ 1899	$\frac{1}{8}$ 1949	$\frac{1}{1}$ 1949
Jørgen Scheel Meyer	$\frac{28}{12}$ 1907		$\frac{1}{9}$ 1949
Poul Hansen	$\frac{30}{12}$ 1907	$\frac{1}{8}$ 1947	$\frac{1}{8}$ 1950
Adjunkter:			
1. Jørgen Scheel Meyer	$\frac{28}{12}$ 1907	$\frac{1}{8}$ 1935	$\frac{1}{8}$ 1936
2. Poul Hansen	$\frac{30}{12}$ 1907	$\frac{1}{8}$ 1936	$\frac{1}{8}$ 1939
3. Niels P. Larsen	$\frac{8}{7}$ 1912	$\frac{1}{8}$ 1942	$\frac{3}{3}$ 1943
4. K. Boye Pedersen	$\frac{2}{4}$ 1909	$\frac{1}{8}$ 1939	$\frac{1}{8}$ 1945
5. Paul Svendsen	$\frac{8}{5}$ 1921	ikke ansat	best. $\frac{1}{8}$ 1948 1950
6. Bodil Mensen	$\frac{17}{12}$ 1909	$\frac{1}{4}$ 1949	$\frac{1}{1}$ 1949
7. Franch Petersen	$\frac{7}{2}$ 1916	$\frac{1}{8}$ 1945	$\frac{1}{10}$ 1949
Andre lærere:			
1. L. P. Mouritzen	$\frac{5}{2}$ 1901	$\frac{1}{8}$ 1928	$\frac{1}{8}$ 1930
Desuden:			
1. Gerda Høgdall	$\frac{5}{8}$ 1920	$\frac{1}{8}$ 1941	$\frac{1}{8}$ 1941
2. Anker Nielsen, organist	$\frac{7}{3}$ 1909	$\frac{1}{8}$ 1944	$\frac{1}{8}$ 1944

Forandringer i lærerpersonalet

Afskedigelser:

~~31. august 1949~~ Lærer Poul Runge, ansat fra 1. september som skolebestyrer ved Nr. Aaby-realskole.

Ansættelser:

Til overlærer blev kaldet:
 30/6-50: E. Lyngholm Nielsen - lærer
 18-60: P. Christensen Osvang - overlærer
 18-50: Lærerinde Emma Beck

1. april 1949 ~~august 1950~~ Lærerinde Marie Nielsen. *Helga Iversen*
 1. april 1949 ~~december~~ Lærer Carl A. Meilvang. *Arvid Madsen*
 1. oktober 1949 Lærer L. P. Larsen.

Til fast ansat lærer blev kaldet:

1. april 1949 ~~1. april 1949~~ *maj 1950* Timelærer Emil Gramstrup Agger. *Johannes Rasmussen*
 1. december 1949 ~~1. december 1949~~ *aug. 1950* Timelærer Henry Henriksen. *Johan Binden*

Til fast ansat lærerinde blev kaldet:

1. april 1949 ~~1. april 1949~~ *maj 1950* Timelærerinde Elisa Kristensen, g. Møller. *Johanne Skibsted*
 1. april 1949 ~~1. april 1949~~ *sept. 1950* Timelærerinde Anna Sofie Lübbert. *Vilhelmine Ø. Hansen*
 1. april 1949 ~~1. april 1949~~ *spt. 1950* Timelærerinde Anne Lise Højlund (aspirant). *Esther Sandager*
~~1. april 1949~~ Timelærerinde Else Varming.
~~1. oktober 1949~~ Timelærerinde Vilhelmine Ørnskov Hansen (aspirant).
~~1. oktober 1949~~ Timelærerinde Inga Hansen

Til timelærer blev kaldet:

1. april 1949 ~~1. april 1949~~ *maj 1950* Fast vikar Johan Binden. *Laurits Højlund*
 1. december 1949 ~~1. december 1949~~ *maj 1950* Fast vikar Frede Skibsted. *Th. Hougaard Petersen*

Til timelærerinde blev kaldet:

1. april 1949 ~~1. april 1949~~ *maj 1950* Fast vikar Vilhelmine Ørnskov Hansen. *Tove Amtoft*
 1. april 1949 ~~1. april 1949~~ *maj 1950* Fast vikar Esther Sandager. *Helga Henriksen, F. Braa*
~~1. april 1949~~ Fast vikar Johanne Skibsted.
~~1. oktober 1949~~ Fast vikar Emma Kristensen.

Som mandlig fast vikar blev ansat:

~~1. april 1949~~ ~~1. april 1949~~ *1. maj 1950* Frede Skibsted. *Gunner Gellert*
 1. december 1949 Laurits Arne Højlund.

Som kvindelig fast vikar blev ansat:

1. april 1949 ~~1. april 1949~~ *1. april 1950* Emma Kristensen. *Ellen M. Gellert, F. Frederiksen*
 1. oktober 1949 Tove Viskum Amtoft.

Lærerpersonalets sygedage

På grund af sygdom forsømtes af lærerne 243 dage og af lærerinderne 789 dage.

Lærerpersonalets videreuddannelse

Årskursus på statens lærer-
højskole i København:

Lærerne A. C. Christensen og Poul Andersen og lærerinde Esther Nielsen afsluttede, mens lærer Lyngholm-Nielsen og lærerinderne Inga Hansen og Anna Wind begyndte 1. september 1949.

Vejle årskursus
Psykologi:

Lærerinderne E. Agner, E. Bøggild, J. Udesen og Margrethe Jepsen, lærerne Arvid Madsen og Sv. Søgaard Andersen.

Engelsk:	Lærerinderne Margrethe Jepsen, Anna S. Lübbert og lærer J. Riktrup Hansen.
Årskursus i engelsk ved lærerhøjskolen pr. korrespondance:	Lærer Svend Søgaard Andersen og lærerinde J. Udesen.
Studierejse og kursus i England:	Lærerne Svend Søgaard Andersen og Denert Nielsen og lærerinde J. Udesen.
Studierejse til Frankrig:	Lærerinde Agnes Jørgensen.
Kursus i undervisning af børn med læse- og stavvanskeligheder:	Lærerinde A. S. Lübbert.
Bibliotekskursus:	Lærerinderne Esther Nielsen og Thyra Sørensen og viceinspektør Stougaard.
Håndgerningskursus:	Overlærer Marie Kristensen.
Hjælpekolekursus:	Overlærer Eline Hansen og lærerinde Signe Thomsen og lærer Klingbech Christensen.
Soc. pæd. kursus:	Lærer N. P. Christiansen og skolepsykolog Arne Teilmann, overlærer Eline Hansen og lektor Jacobsen.
Ungdomsskolekursus:	Lærerne N. P. Christiansen og Frede Skibsted og lærerinde Johanne Skibsted.
»Dansk natur-dansk skole«:	Overlærer R. Kristiansen.
Esperantokongres i Versailles:	Lærer Kaj Mikkelsen.
Sangkursus:	Lærer Poul Kaas Rasmussen.
Svenskkursus:	Lærerinde R. Nedergaard.
Lejrskolekursus på Endelave 6.—8. maj:	Leder: Viceinspektør Aastrup. Lærerne N. P. Christiansen, Henry Henriksen, Johs. Rasmussen, Oskar Møller, Frede Skibsted, Arne Tambo og lærerinderne Ingeborg Tambo, Johanne Skibsted, Elisa Kristensen, Esther Sandager, Elisabeth Dahl, Emma Christensen.

Vejle årskursus

Vejle årskursus, der er oprettet og drives af Danmarks lærerforenings kreds 103A, er af undervisningsministeriet anerkendt som berettiget til at give en undervisning, der svarer til 1. årskursus på Danmarks lærerhøjskole, i følgende fag: engelsk, tysk, fransk, matematik, fysik, dansk, svensk og fra og med kursusåret 1951—52 endvidere kemi. Kursister, der på tilfredsstillende måde har gennemgået undervisningen på et af ovennævnte kursus, får udstedt et af undervisningsministeriet godkendt bevis, der giver ret til at søge optagelse på Danmarks lærerhøjskoles 2. årskursus i det pågældende fag. De forskellige kursus omfatter ca. 210 timer (svensk dog 70), der fordeler sig over 2 eller 3 på hinanden følgende år. Kursusåret strækker sig

fra 1. september til maj med undervisningstimerne liggende om eftermiddagen fra kl. 16 til kl. 18.

Vejle årskursus har saledes skabt mulighed for, at lærere og lærerinder fra Vejle og omegn i deres fritid kan sikre sig en videreuddannelse, der er økonomisk overkommelig, og som svarer til Lærerhøjskolens. Økonomien er baseret på tilskud fra staten, Vejle kommune og flere af de interesserede omegnskommuner.

I kursusåret 1949—50 har der været undervist 2 hold: et i psykologi under ledelse af skoleinspektør Iver Kristensen og et i engelsk under lektor A. C. Laursens ledelse. Psykologiholdet sluttede undervisningen i december 1949, og dette kursus har derefter omfattet 118 timer over 3 år. Deltagerantallet var 27. Engelskholdet undervistes i 106 timer med 9 deltagere. Dette hold fortsætter i 1950—51.

Der ydedes følgende tilskud til dækning af lærerlønningerne:

Staten	715,50
Vejle kommune	455,82
Bredballe Hornstrup kommune	169,03
Vinding kommune	144,28
<hr/>	
ialt kr.	1.484,63

Vejle kommune stillede endvidere gratis lokaler på Langelinies skole til rådighed.

J. Richtrup Hansen.

Skolernes pedeller

	Skole	Fødselsd. og år	Ansæt
O. Nilsson	Lgl.	¹⁶ / ₁₀ 1881	¹ / ₁₁ 1921
N. M. Pedersen	Gy.	²¹ / ₃ 1884	¹ / ₅ 1923
J. P. Madsen	Ki.	² / ₉ 1885	¹ / ₁₁ 1925
J. Petersen	Sø.	²⁶ / ₃ 1898	¹ / ₄ 1932
E. Jacobsen	Kl.	¹⁵ / ₇ 1908	¹ / ₇ 1941
E. Hansen	Nyb.	²¹ / ₉ 1914	¹ / ₉ 1949

Rengøringen på skolerne besørjes af 36 rengøringskoner.

Udgifter til skolevæsenet 1949—50

Vejle gymnasium ikke medregnet.

Lærerlønninger, statens tilskud fradraget	kr.	482.268,35
Pedellønninger og rengøring + 400 kr. i underst. til fhv. pedel	-	110.625,25
Bidrag til amtsskolefonden	-	100.822,72
Vedligeholdelse af bygninger og inventar	-	87.034,35
Vedligeholdelse af sports- og legepladser	-	3.107,33

At overføre 783.858,00

	Overført . . .	Kr.	783.858,00
Skolehaverne	-		4.655,74
Skolebadning	-		1.812,66
Skolelægearbejdet	-		25.192,37
Skoletandklinikken	-		50.229,25
Skiftefodtøj	-		10.252,85
Undervisningsmidler	-		53.212,75
Kontorholdsudgifter (herunder telefoner)	-		14.751,53
Belysning, vandforsyning og opvarmning	-		89.929,25
Tilskud til lærerbogsamlinger	-		1.572,97
Repræsentationsudgifter	-		4.249,30
Tilskud til kursus, lejrskoler og skolerejser	-		9.567,71
Forsikringer, skatter og afgifter	-		6.430,61
10 % af feriebilletter til skolebørn	-		2.067,00
Selskabet »Børnenes Vel«	-		2.000,00
Andre og uforudsete udgifter	-		1.673,13

Fragår: Statens tilskud til mellem- og realskolerne	kr. 12.540,00	kr. 1.061.455,12
Skolepenge fra m.- og r.-skolerne	- 6.050,00	
		<u>18.590,00</u>

Kommunens udgift, renter og afskrivning ikke medregnet	kr. 1.042.865,12
Statens og amtets tilskud ialt	- 582.518,25
Kommunens, statens og amtets udgift	<u>kr. 1.625.383,37</u>

Udgift i gennemsnit pr. elev:

Kommunens udgift, renter og afskrivning ikke medregnet	kr. 346,62	(19 ¹⁸ / ₄₉ : 365,47)
Statens og amtets tilskud	- 197,40	(- : 191,21)

Tilsammen . . . kr. 544,02 (19¹⁸/₄₉: 556,68)

Kommunens udgifter til renter og afskrivning var for samtlige skoler kr. 83.679,82, eller kr. 28,36 pr. elev.

På skolevæsenets regnskab er også opført:

Kommunens udgift til ungdomsskolen	kr.	10.731,78
Kommunens udgift til aftenskoler	-	17.464,04
Tilskud til seminariets børneskole	-	500,00
Tilskud til frk. Seligmanns skole	-	2.000,00
Tilskud til Den katolske skole	-	400,00
Pension til fhv. skolebestyrerinde	kr.	2.000,00

Kr. 33.095,82

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
SKOLEVÆSENETS TILSYN OG LEDELSE	3
UNDRVISNINGEN OG BØRNETALLET	6
Undervisningens ordning	6
Undervisningspligtige og skolesøgende børn i Vejle	7
Klasse- og børnetal ved kommunens skoler	8
Oversigt over stigningen i børnetallet m. m.	10
Børnenes forsømmelser	11
SKOLEBYGNINGERNE	11
Almindelig oversigt	11
Oversigt over skolernes lokaler	12
Klostergades skoles historie	12
Arbejder og anskaffelser ved skolebygningerne	14
Udlån af lokaler	14
MEDDELELSE OM ÅRETS ARBEJDER	15
Årsprøven og oplagelsesprøven	15
Mellemkole- og realeksamen	15
Legater og præmier	15
Det skolepsykologiske arbejde	16
Læseklassen	18
Skolekøkkenundervisning	19
Færdselsundervisning	19
Erhvervsvejledende møder	19
Gymnastikopvisning på stadion	20
Observatoriet	21
Lejrskole, ekskursioner og skolerejser	22
Klasseudveksling — Borås—Vejle	22
Friluftsskole og feriekolonier	24
Statistik over benyttelsen af skolebibliotekerne	26
Børnebespisningen	26
Sparemærkesalget	27
Meddelelser fra skolerne	27
Vejle kommunale taleskole for døve børn	30
Ferierejser	30
Vejle som verdenscentrum	31
Vejle kommunale ungdomsskole	34
Aftenskole og studiekredse	36
Vejle skolelægevirksomhed	36
Vejle kommunale skoletandpleje	36
LÆRERPERSONALET	38
Forandringer i lærerpersonalet	42
Lærerpersonalets sygedage	42
Lærerpersonalets videreuddannelse	42
Vejle årskursus	43
Skolernes pedeller	44
Udgifter til skolevæsenet 1949—50	44